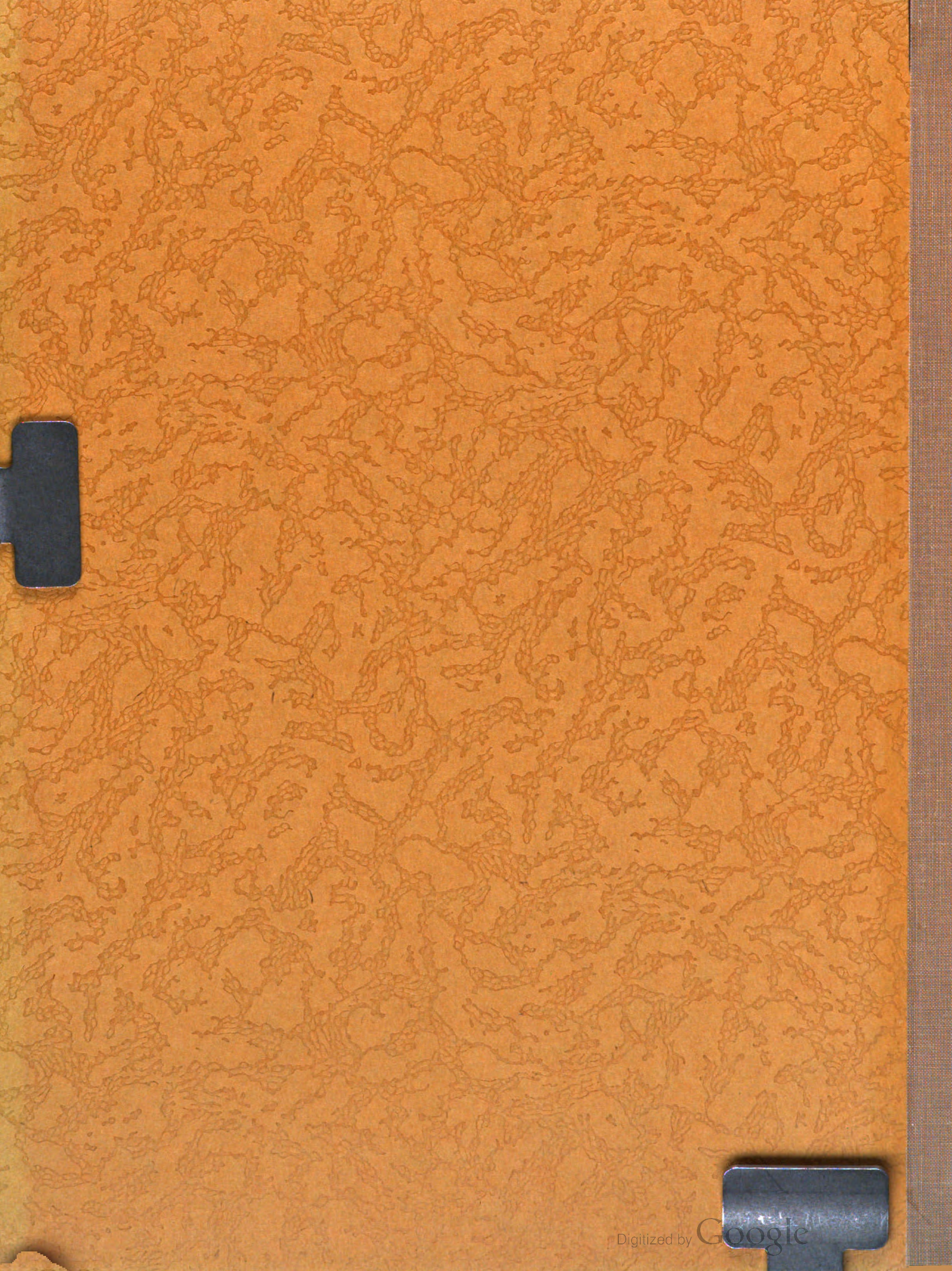

AP
58
.U5
V835
no.17

VISTNYK "O.D.V.U."

П. Дігун

ВІСТНИК

О. Д. В. Л.

ІНЧНІ

О. Ф. А. Н.

ЛЮТИЙ
1934 Р.

ЧИСЛО 17.

ЦІНА
5 центів.

РІК 3.

ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АМЕРИЦІ.

ВИХОДИТЬ В НЬЮ-Йорку, Н.Й.

Увага! Нью Йорк і околиця! Увага!

СКЛЕП МУЖЕСЬКИХ УБРАНЬ

Роблю на замовлення **МУЖЕСЬКІ УБРАННЯ**,
продаю готові, як рівнож роблю **СІЧОВІ** і „**ОДВУ**”
однострої, роблю все, що **ВХОДИТЬ** в обсяг
кравецької роботи.

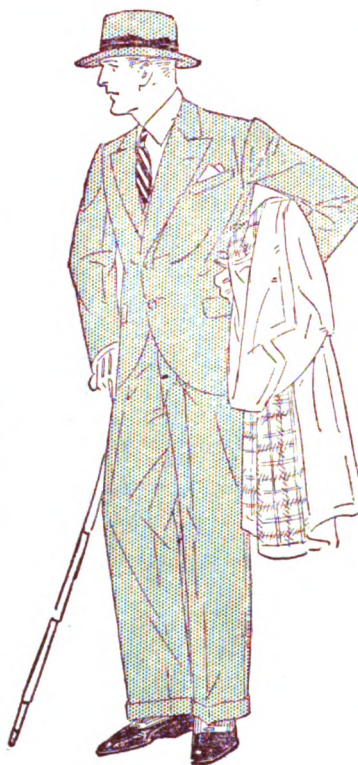
ВИПРОДАЖ УКРАЇНСЬКИХ

ВИШИВОК із Ріднього Краю,
по дуже уміркованих цінах.

ВИШИВАНІ ОБРУСИ

із серветками від \$5 в гору,
ДОРІШКИ, **РУЧНИКИ** від \$2
до \$5, **ПОШИВКИ**, **КАПИ** на
ліжка, **КИЛИМИ** і т. д.

Вся праця викінчена першої кляси!

A. PASICHNYK

107 ST. MARKS PL. NEW YORK, N.Y.

ВІСТНИК „О.Д.В.У.“ Vistnyk of O. D. W. U.

(ОРГАН ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ).

(A MONTHLY JOURNAL OF THE ORGANIZATION FOR THE REBIRTH OF UKRAINE)

ВИДАЄ ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА „ОДВУ”
В НЬЮ ЙОРКУ, Н. Й.

FOUNDED 1932

Published by the Executive Committee of O.D.W.U.
in New York, N. Y.

Виходить що-місяця. Річна передплата \$1.50,
поодиноке число 15 ц.

Subscription Rates: 15 Cents a Copy.—One Year \$1.50.

VISTNYK OF O.D.W.U.—P. O. BOX 13 STA. D., NEW YORK, N. Y.

Ч. 17.

Місяць Лютий 1934.

Рік 3.

Е. С.

ОЛЬГА БАСАРАБ

INDIANA UNIVERSITY
LIBRARIES
BLOOMINGTON

AP
58
.U5
V835
no. 17

Ольга Басараб, це одна із Святих нашої Національної Революції. Це одна із тих світ-
лих постатей, котрі во віки лишаться в нашій історії як ті, що перші клали підвалини під великанську структуру відбудови Української Держави та відродження Української Нації, котрі спювали ці підвалини своєю власною кровю та для яких принципом цього народнього відродження була не списана паперова програма та чужий закон, але боротьба з ворогом аж до останнього віддиху — аж до смерти. Ці, для котрих життя в тюремних мурах не ріжнилося від життя поза ними в ворожому ярмі, для котрих смерть в мурах тюрми не була страшнішою від смерти у своєму власному, але поневоленому селі чи місті.

вало її до цієї міри, що навіть її власна життєва трагедія, навіть смерть її мужа, з котрим жила лише оден рік, не відірвала її від цієї праці. Вона знала, що це не час на вияви особистого сентименту, — що вона на рівні з другими являється одним із воїнів.

Правдивий тип ідейної горожанки.

ОЛЬГА БАСАРАБ.

А по нашій державницькій невдачі, в 20-тих роках, коли наше жіноцтво тоскливо очікувало своїх рідних, що ще не поверталися з війни, коли огнище домового життя манило до себе всіх змучених довгою війною та часто не дозволяло їм й згадувати про це горе, яке в результаті ця війна принесла Україні та запридуматися, якби його направити, — для Ольги Басараб, як і для других її подруг по ідеї, не було часу на домові радощі. Вона також була збита світовою війною, однак не шукала собі місця при домашньому огнищу. У закінченні світової війни вона зовсім не бачила кінця своєї активності, чи теж активності кожного вірного сина, кожної доньки України. Навпаки, це був час до чину, до посвяти, і вона це розуміла.

У самому заранню кладення основ під відродження Українського Народу Ольга Басараб являється як зразок, яким повинен бути новий тип Українки - Націоналістки. Діяльна, відважна і рішуча, ідейна й самопожертвна; це Українка-Революціонерка.

Це оден із тих перших характерів нашої пробудженої Нації, який виховувався вже під тяжкими ударами світової війни. Уже в початках тої війни Ольга Басараб була одною з перших, що кинулися у вир боротьби, в надії на кращу долю для України. Спільно з другими вона організувала українських жінок для кадрів Українських Січових Стрільців, а відтак посвятилася цілковито праці в Червоному Хресті. Несення помічі та розради нещасним жертвам світової війни заабсорбу-

її активність переходить на поле підпольної революційної боротьби, в рядах Української Військової Організації. В рядах цієї організації вона кінчить своє життя, повне відданої діяльності для рідної справи. Гине в страшний спосіб в тюрмі у Львові дня 12-го лютого 1924 з рук ляхського злочинця, не зрадивши тайн своїх товаришів-революціонерів, гине як справжня Героїня.

Честь їй!

Із сумного та суворого кладовища борців Української Національної Революції повстав дух местника-освободителя, який вже невдовзі відплатить лютим ворогам за вікову неволю та знущання. А з могили Ольги Басараб повстав дух патріотки-відродительки українського роду. Дух України, яка своє молоді покоління виховає на воїнів за народ і за державу, на вільних, гордих та сильних духом і тілом панів Української Землі.

Ольга Басараб, це зразок для Вас, Українки. Це ясне сонце, яке має присвічувати Вам у Вашій організаційній праці над відродженням та визволенням України. Її діяльність за життя, це доказ Вам, що кожна з Вас має стояти на услугах найвищих ідеалів Народу. Її революційна активність, це пригадка Вам, що Українська Національна Революція не відбудеться вповні без участі в ній Української Жінки, — без участі Вас!

РОЗКРИТТЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО АГЕНТА СЕРЕД УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

Отсим повідомляємо українське громадянство в Америці, що серед нашої тут еміграції, зокрема серед священиків увихається оден небезпечний характер, який виступає по наших громадах під назвиском **ВОЛОДИМИР МУРАВСЬКИЙ**. Часом він зове себе **МУРАВЕВ**, або прибирає такі назвиска як **БЛАКЕТНИЙ** та другі.

Він є большевицьким агентом й його завдання є розвідка та розкладова діяльність серед нас.

Його опис: літ 27, середнього росту, нормальної будови, темно-блонд, звичайно розчісує волосся по середині, округла твар. Обличчя його гарне та відзначається незвичайно приємною товариською усмішкою та чемністю. В перших моментах стрічі читається з його лица щирю невинність, однак від часу до часу вперто дається запримичувати неоправдана гордість. З рук його читається, що він в недавньому ще часі тяжко працював, хоч до цього не признається. — Відзначається гарними манерами (в перших днях стрічі). Многим, що не хочуть або не можуть добре зорієнтуватися в його інтелектуальній та духовій вартості, він може видаватися надзвичайно інтелігентною та культурною людиною, з високим образованием. Брак його всестороннього образования можна однак викрити по його дуже примітивному трактуванню політичних справ, коли ходить о глибоше розчовпування їх. Однак він знаменито говорить по англійськи.

Муравський представляється як збіглець з Великої України та як інженер-метеоролог, який скінчив московську політехнічну школу. Знає дещо про авіатику. Каже, що від родичів забрано його в молодих літах й він не знає, чи вони ще живуть. Каже, що батько його був колись багатим та визначним чоловіком.

Фантастичну історію своєї втечі він подає таку: зненавидівши життя під большевиками, він вивтівав до Камчатки (Сибір), звідки по ледових кригах перейшов через море Берінга до Аляски (Америка). Це мало статися приблизно 5 літ тому. Цим актом (видуманим) він надзвичайно гордиться, як першим цього роду в історії людства та виносить себе в очей людей на великого героя. Від деяких людей

THE DISCOVERY OF A BOLSHEVIST AGENT AMONG UKRAINIANS IN AMERICA

At the present time a dangerous character by the name of **Vladimir Muravsky**, alias Muravieff, is among the Ukrainian people.

It is his duty as a bolshevist agent to discover facts, as well as to try to break up the nationalistic front.

This so called Vladimir Muravsky is 27 years of age, round face, middle height, normally build, dark-blond hair, usually parted in the center. He gives the impression of being very friendly and very mannered, and at the first meeting one can only judge him as a very innocent person. When looking at his hands, one can see that he worked very hard, which he does not admit. He speaks English quite well.

Muravsky presents himself as a Ukrainian by birth, an engineer who graduated from the Russian Polytechnical School in Moscow and ran away from Russia. He claims that he was taken away from his parents when he was very young, and he does not know if they are still alive or not.

He related a fantastic story which happened about 4 or 5 years ago, saying that he crossed the Bering Sea, walking on ice floats from Kamchatka to the shores of Alaska, and many times he boasted about that act as the first in the history of mankind. He also attempted to raise a large sum of money for the publication of a book about this heroic deed.

From the very beginning members of the Executive Committee of O.D.W.U. looked upon him as a suspicious character, that was sent by the enemies, but were treating him friendly and at the same time observing his actions very closely. After a short time we discovered him as non-other than a member of the Russian Secret Service O.G.P.U. He has a special training as a Secret Service Agent

His work is not only concerned with Ukrainians but also with American Organizations who carry an anti-bolshevik activity.

We think it is necessary for us to warn all Ukrainians in United States and Canada against that man. Any information concerning this person will be gladly accepted.

Executive Committee of O.D.W.U.

пробує одержати гроші на видання книжки про цей перехід.

Каже, що весь час, від хвили втечі з Росії аж до останнього літа, він жив в Сан Франціско, Каліфорнія.

По вакаціях минулого року він з'явився між Українцями в Пітсбурціні, а відтак в Нью Йорку з відповідними рекомендаціями від визначних українців в Пітсбургу й відразу відшукав стежку до Центральної Управи ОДВУ.

З першої з ним стрічі, члени Центральної Управи ОДВУ відразу зорієнтувалися, що це характер непевний, певно підсланий ворогами. Трактуючи його лагідно а рівночасно ведучи пильну обсервацію, ми на протязі перших кількох днів скріпили своє підозріння щодо него. Наступні тижні відповідної та інтензивної розслідки, своїми специфічними дорогами та у властивих жерел, дали нам такі певні результати:

Володимир Муравський є ніким іншим, як лише большевицьким агентом, членом Г.П.У., якому як Українцеві дано спеціальне припоручення вести розкладову роботу серед скріплюючоїся української еміграції в Америці, комунізувати її в хитрий спосіб та доносити большевицькій владі про всякі заслухані справи, що торкаються наших протибольшевицьких акцій, головню що торкаються УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ ТА ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

Є ще много річей, які про нього знаємо, а яких покищо публично відкривати не можемо.

Всі ці інформації він мав на меті діставати від ОДВУ, тобто — від самої Центральної Управи, або від блиських їй кругів.

Його діяльність не обмежується на Українцях, вона сягає також до американських організацій, що ведуть проти-большевицьку акцію та в останніх часах мали щонебудь до діла з Українцями.

Діяльність його розпочалася минулого літа, якраз тоді, коли Українські Націоналісти на Великій Україні усилили свою протисовітську акцію.

Він має спеціальне вишколення розвідчика-чекіста.

Коли його здемасковано в Нью Йорку в часі підготовки та переведення проти-большевицького походу минулого листопада, він зник в околиці Пітсбурга, де його за якийсь час заходами ОДВУ арештували іміграційні влади, фотографували та зняли відтиски пальців (fingerprinting). В останніх часах (коло 11-го лютого) він з'явився в місті Бостоні, Масс., знову між Українцями. Способу, в який він вирвався від еміграційних властей на волю не можна відкрити, можна лише пригадати на впливи, які мають в американському уряді прихильні большевизмові круги, включаючи жидів.

До Бостону ми вже втретє були змушені висилати за ним свою експедицію, перед якою він сховався. На кожному кроці він заперчує

нашому твердженню що він є чекіст, хоч сам мабуть знає, з як достовірних жерел та якими способами ми зачерпнули відомостей про нього, тому й ховається перед нашими представниками.

Це вважаємо за конечне подати до відома всему громадянству та остерегти його перед тим небезпечним типом. За всякі принагідні донесення про цю особу будемо вдячні.

Центральна Управа О.Д.В.У.

* * *

ПРОЯВ РАБСЬКОЇ НАТУРИ.

В деяких наших громадах вище згаданий Муравський здолав вже розчинити заколот. Ми бажаємо використати цю нагоду та нап'ятувати деякі вади українського громадянства.

Ми ще досі не випололи з поміж себе двох із найбільше кардинальних наших народніх вад, двох „прикмет”, якими відзначається кожний раб, між іншим і український раб, а саме: **легковірности чужому і недовірря до власного брата, головню — до власного проводу!**

Українці! — Цеж власне є ці дві вади, котрі від віків держать нас в неволі. Ці вади, викорінення з поміж себе яких може доперва дати підставу до балачки про наше духове відродження та про Українську Державу і питоменну українську цивілізацію й лад в цій державі. Цеж власне ці дві болячки, котрі нас давають та котрі ми поборюємо від давних давен. І тепер, коли вже здавалося наш нарід є свідомий своїх вад, свідомий того, що вони були причиною його довгої неволі, — то серед самих таки ніби симпатиків націоналістичної ідеології, яка проповідує звільнення української душі із тих давлчих вязів духової немочі та безхарактерности, тепер знову повторюється точнісенько це саме, що було віки тому назад: **рабське недовірря!**

Недовірря до власного проводу, та легковірність супроти першого ліпшого пройди, що його знається заледво від кількох тижнів.

Говоримо це на тій підставі: до одної визначної нашої громади в Америці завітав цей власне тип Муравський й на протязі 6-ох тижнів здолав „підбити” серця й уми провідних людей громади до тої міри, що вони за тих 6 тижнів зробили із него найбільшого „героя-провідника” (автентичні слова, висказані в публичному місці!), якого ще за ціле своє життя ані в краю, ані в Америці не бачили.

Очевидно з боєм серця уявляємо собі, як такий безсовісний тип надуживав благодійности та щирости нашого місцевого лідера та як рівночасно розкладав варштат своєї руйнуючої праці, розпускаючи з його дому свої трійливі сіти на всі боки.

Що більше — люде ці, що від літ стояли в тісній кооперації з Центром. Управою ОДВУ і все до неї відносилися з повним довіррям, не тільки не спитали її, чи вона знає що про такого чоловіка, але навпаки: коли Центр.

Управа ОДВУ, довідавшись про його там побут, подала їм свої завваги про нього, з найбільшим „обуренням” прийняли її слова та навіть назвали це нахабством з боку ОДВУ.

Річ ясна, що потім того жалували, коли їм отворилися очі.

Чи уявляєте собі: Українці, озброєні одною ідеєю, що проповідує довірря до власних сил, йдуть разом бити спільного ворога. „Сильні”, „певні”, аж до нестями! Аж нагло з за рога вибігає коршмарна мара провокатора. Він каже кілька лише слів проти українського проводу. — Про доказ правдивости його слів Українці й не питаються. Вони раді, що він багато „гарних” річей і про себе їм говорить, бо вони хочуть в це все вірити. Рабська натура бере нагло верх: счезає як мара переконання про потребу довіря до власних сил, одже і довірря до власного проводу, довірря одного до другого взагалі, а його місце займає провокацією розбурхана ненависть до свого провідника. Мовляв по українськи: „го, го! — То воно не так, як мені мій провідник, чи мій брат казав, бо ось послушайте, що другі кажуть”.

І що за аномальне явище: в душі Українця-раба тратить місце український провідник, якого доказ лояльності для него та для справи він мав від літ, а його місце займає перший ліпший волоцюга, який вмівся гарно представити йому та якого він знає лише від кількох тижнів!

Деж сенс якоїнебудь критики, деж ніжність нашого відчуття?

Чиж це не трагедія? — Чиж і тепер ще не розуміють наші старі емігранти, з чим та з ким бореться наше молоде покоління, ведучи свої революційні змагання шляхом українського націоналізму на два фронти?

Це власне ці зрадливі сторони нашого рабського духа, які Українські Націоналісти хочуть і мусять викоринити в першій мірі! — Це власне: сильний характер (а характер означає незмінливість переконання) й авторитет народнього проводу, що Націоналісти мусять серед нашого народу будувати! — Це власне боротьба з рабською непевністю духа Українського Народу, яку Українські Націоналісти, попри революційну боротьбу, мусять зводити.

Це цей шкідливий надмір нашої доброжичливости для кожного, хоч і невідомого нам, хочби і для ворога, — який український націоналізм хоче обкромити, а на його місце закріпити в українській душі більше резерви у поведенню зі світом та в трактуванні його справ, та більше ненависти до самого ворога. Це сенс національного самозбереження, який позволявби нам на відкриття ворога та його злобних супроти нас намірів із першої з ним стрічі, із першого його подуху на нас, — це що Націоналісти мають виплекати в нашому народі! — Щоб кожного свого яничара, що підходить до нас в ціли здеморалізування нас, ми могли вичути та відгадати по першому його слові й гнати від себе на чотири вітри.

А кілька серед нашої еміграції в Америці є таких добродушних місцевих лідерів, до яких доступ легко знаходять всякі непобажанні та шкідливі для нашої національної справи елементи?

Не буде в нас довірря до власного проводу, то поведе нас хто інший... своїм шляхом й не до волі, але в ланцюгах та дальше в ярмо, з яким нам так тяжко розстатися, не наче з рідною мамою.

С.

Роман Рошко.

НА ТЕМИ ДНЯ

ЦІЛА ЕВРОПА В ВОЄННІЙ ПАНІЦІ.

На європейському небозводі чимраз більше і більше збираються воєнні хмари. Ціла атмосфера пересичена війною, яка, як виглядає, стала неминучою і одинокою розвязкою деяких кардинальних питань. І хоч всі цивілізовані народи горячково радять над цим, якби запобічи новій війні, то всеж таки гроза війни з дня на день стає більшою. В Європі ніхто вже не сумнівається, що війна буде, питання часу є, коли вона вспихне. Всякі спроби вдержати міжнародній мир розбились, всякі мирові конференції розоружень не то що не відсунули війни, а навпаки, приблизили значно її вибух.

І не дивниця. Війна являється сейчас одинокою і льогічною розвязкою для тих народів, які зістали покривджені в останній війні і в

останніх мирових переговорах та при підписанні версайського договору. Перегрупування політичної карти Європи зараз по світовій війні було наругою над правами божими та людськими. Це перегрупування і стало зародком нової війни.

З одної сторони народи війни не бажають — знаючи, що війна окрім жертв в людях, потягає за собою страшну економічну руїну і господарський занепад. Та з другої сторони будуча європейська війна дасть змогу відітхнути легше тим, що зістали надто сильно пригнічені версайським миром. Народи, як Німеччина, Австрія, Мадярсина, ну і вкінці ми, Українці, не мають нічого до втрати, навпаки, вони лише можуть при добрій кон'юктурі багато зискати, бодай відзискати це, що в останній війні втратили. Ціж, що в по-

слідній війні чи то правно, чи розбоєм нагробали багато чужого, бояться втратити нагарбане і тому всіма силами зброяться та готвляються до війни оборонної.

Одним словом в Європі куриться їдким димом, а де дим, там мусить бути й огонь. Питання лише, коли той огонь вспихне і запалить цілу Європу до нової грози. Всі народи дрожать перед страхіттям нової війни, та в цей самий мент всі до цієї війни горячково готуються.

ГІТЛЕР І НІМЕЧЧИНА.

Новий німецький Наполеон, як його тепер всі називають, Гітлер, по видиму держить ключ до європейського мира в своїх руках. Гітлер, з якого недавно ще політики сміялись і пророкували для нього соромний упадок, показав Німеччині і світові, що не блакитна, шляхотська кров, не університетське знання, дипломатичні курси і так далше, а віра в відродження і силу нації може цю націю відродити і скріпити. Гітлер не є вченим чоловіком. Однак він цілковито опанував уми вчених і невчених Німців і володіє ними неподільно. Коли він говорить — всі з запертим віддихом слухають його, як колись слухали Мессії. І дійсно, Гітлер став для Німців цим новим Мессією, що вивів німецький нарід до нового життя, давши йому нове евангеліє, віру в сили нації.

Опінія Європи про Гітлера радикально змінилась. Колись його називали маленьким чоловіком, який береться до великих інтересів. Тепер же всі клонять перед ним голову, як перед генієм. Він не побоявся кинути визов такій сильній (не фізично сильній, а морально і фінансово) нації, як Жиди. Він одним махом німецького чобота вичистив Німеччину від деструктивного жидівського елемента і ні на хвидю не побоявся страшного крику, який все жидівство світу підняло проти нього. Він переродив німецький нарід і дав підвалини до нової німецької держави — держави Гітлера, що мабуть чи не сильнішою стане, як колись була Німеччина Бісмарка. Його ідеєю є зєдинити всіх німців в одну могучу німецьку державу, та змити з Німеччини ганьбу версайського договору.

Наслідки праці Гітлера чим день яркіше виступають на світ божий. Польща ввійшла в союз із Совітською Росією, що на ділі є може далеко більшим і небезпечнішим ворогом Польщі, як Німеччина, щоби забезпечити себе з боку Совітів на случай німецько-польської війни. Очевидно, що Польща багато полягала на свого союзника — Францію, та на силу французького впливу між прочими народами. Франція зуміла по війні захватити провід європейської політики в свої лабеті і стала фактично диктатором, коли розходилося о європейську ситуацію. Ніхто, здавалось, не посміє протиставитись таким сильним політикам конюктурам, які Франція зуміла кругом себе

створити. Та коли Німеччина без вагання виступила з Ліги Народів, де Франція була цілим „босом” і постановила доходити своїх слушних прав на свою власну руку, Польща налякалась, і бундучні польські шляхтичі, що колись зза плечий Франції кивали Німеччині пальцем в чоботі, запропонували Гітлерові окремі переговори так політичні, як і економічні. Вкінці прийшло до порозуміння цих двох сусідів мимо тихих дипломатичних протестів Франції.

Муссоліні пропонував такеж порозуміння між Францією і Німеччиною, що малиб обі держави заключити поза Лігою Народів, з якої Німеччина виступила. Та горда Франція, що розпоряджає найкраще екіпованою армією в Європі, та найбільшою воздушною фльотою на цілیم континенті, злегковажила дружеську пропозицію Італії і відповіла дуже дипломатично, що не відступить від своїх принципів в справі ревізії зброень Німеччини. Франція вірить, що Саарський басейн, в якому володіють тепер впливи Франції, на підставі договору скоро перейде цілковито під володіння Франції дорогою плебісциту. Франція стояла до недавна і політично і фінансово дуже сильно і тому могла дозволити собі на таку виминаючу відповідь. Та від тої пори ситуація дещо змінилась. Шкандальні надужиття російського жидка Ставіського, що при помочі і при співучасті членів правительства обікрав французький нарід на грубі мільярди, захитав довіря французького народу до правительства. Народ побачив, як недоцільною є балаканина його підкупного демократичного парламента й забажав зміни, тобто забажав сильної руки, при владі, якаб в цю розхрістану демократію внесла здорового духа. Це дало нагоду вибухнути назверх французькому націоналізмові, що жевріє серед французького народу і нераз прокидається у формі роялізму.

Всі, що не бажалиб бачити Франції зміненою під оглядом її устрою правління, здорово занепокоїлися париськими заворушеннями, бо ці не тільки сприяли реалізації деяких дозрілих вже політичних проблем, як ось захоплення Австрії Німеччиною, але передовсім вони були смертоносним ударом в останню, можна сказати, і найсильнішу остую зігнилого демократизму в Європі.

АВСТРІЯ.

Недавно спалахнула на кілька днів революція в Австрії. Побоювання політиків, що скорше, чи пізніше Австрія мусить здецидуватись, чи має приступати до Німецького Союзу, чи бути „самітним вовком” були зовсім слушні. Не помогли ніякі комбінації, щоби привернути в Австрії назад монархію з Оттоном Габсбургом на чолі лиш для того, щоби відвернути австрійську публичну опінію від так званого німецького „Аншлюсу”. Молодий Оттон, якого попірала неофіційно Італія, не маючи потрібного політичного досвіду, за горячково взявся до діла і тим попсував

собі цілковито дорогу до престолу. Оттон не взяв під розвагу сильної симпатії, яку німецькі Націсти здобули собі за послідний час в Австрії і одним махом хотів вбити всякі мрії про Аншлюс. Він надто числив на лояльність австрійців до габсбурської династії і на впливи високопоставлених австрійських монархістів і — перечислився. Нерозважним апелем проти Нацистів Оттон раз на все розвалив собі дорогу до австрійського престолу. Після його неfortunних листів до австрійських горожан і міст, його нагода повернути на батьківський престіл розбилась і Італія була приневолена його офіційно відречись. Це дало лише нагоду австрійським Нацїстам розвинути тим сильнішу пропаганду за Аншлюсом і вкінці мусіло прийти до революції. Австрійський канцлер Дольфус, який сам в душі є крайнім націоналістом, ще й досі вагається, в котру сторону заявити себе. І коли вибухло повстання соціалістів проти Нацистів — Дольфус скерував проти соціалістичних повстанців армати і вулиці Відня, Грацу і других австрійських міст зачервонились кровю.

Питання злуки Австрії з Німеччиною стало на вістрі ножа. Годі вже дальше зволікати з його розв'язанням. Найблищі дні мусять принести розв'язку цього питання. Не улягає найменшому сумнівові, що розв'язка цього питання буде прихильною для Німеччини й Гітлера. А тоді — тоді мусить наступити консеквентно й дальший розвій подій. Італія, хоч ідеологічно прихильна Нацїстам, всеж таки боїться мати їх за безпосередніх сусідів, що наступилоб, коли прийшло би до злуки. Франція також не погодиться добровільно на скріплення свого відвічного ворога Німеччини, перед яким Франція по тихонько дрожить. Уповаючи на своїх союзників Франція спротивиться прилучення Австрії і тоді мусить наступити конфлікт. Колиб однак Франція не протестувала, то це значилоб, що Франція безсила, а це булоб рівнозначне з ревізією версайського договору, привернення повних прав Німеччині і обкороєння Польщі. Це значилоб переоцінку всіх політичних вартостей, це значилоб і надія для України впінутись опять о свої права.

ПОЛЬЩА.

Польща сидить тихонько, як миш в дірці і слухає, як трава росте. Закріплювання польських границь на сході і заході, півночі та по-

людні, що коштувало польську дипломатію стільки труду і гроша, показалось вкінці-кінців дуже проблематичним і маловартісним. Яку вартість має совітсько-польський союз, про це знає самаж таки Польща, що цей союз заключала. Взагалі, яку вартість може мати який небудь союз, заключений з большевиками, що ніколи жадних союзів на папери не додержують, а роблять під імпульсом хвилі, во ім'я „інтересів пролетаріяту” (читай: своїх власних). Мимо союзу большевики стало ведуть свою деструктивну агітацію в Польщі з тим наміром, щоби повалити польське теперішнє правительство та завести свій власний уряд. Польща це знає і оцінює зовсім правильно большевицьку приязнь і тому так скоро вхопилась за пропозицію поєднання з німецькими Нацїстами. Поляки сидять на вулькані, який може вибухнути кожної хвилі і зробити з Польщі одно дрантя. Французька приязнь і протекція мусить остаточно вилізти полякам боком і цього вони бояться.

В своїх передсмертних судорогах поляки лютують і мстяться на Українцях. Арештування немає кінця і тюрми прямо переповнені українськими боевиками і підозрілими о приналежність до ОУН. Та це лише передсмертні судороги і самі Поляки знають, що це їх лебедина пісня.

Усилений фашистівський рух у Франції також не дозволяє полякам на дальше уповати на французьку охорону і протекцію. Найновіші звідомлення про цей рух, що сильно протиставиться дотеперішній соціалістичній течії французького правительства ніяк не успокоюють надходячої воєнної бурі. Одним словом — війна мусить бути.

Ходить тільки о це, щоби й ми до неї готувались і не були нею заскочені та зуміли використати для зреалізування наших слухних постулятив. — (Та що то вічно говорити: „готувались”. Не вистарчає говорити, а треба щось робити в цьому напрямі. А щож у нас тут, в Америці можна робити в цьому напрямку. Нам треба збирати відповідні жертви на революційну визвольну акцію? — Ред.).

**ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО СИЛЬНОЮ ПІДВАЛИНОЮ НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Є СИЛЬНА НАЦІОНАЛІСТИЧНА ПРЕСА.
ПІДСТАВОЮ СИЛИ О.Д.В.У. БУДЕ СИЛЬНИЙ „ВІСНИК О.Д.В.У.” ТОМУ ПОШИРЯЙТЕ ЙОГО!**

І. П. (Львів).

ПРО ПОЛІТИЧНУ ОСВІТУ

(Понища стаття, написана в першій мірі для української молоді генерации, трактує про справу, яка має дуже велику вагу для наших державницьких змагань, а над якою мусять призадуматися і всі ці Українці, котрі тепер знаходяться поза кордонами рідного краю, як ось в Америці, та котрі надіються, що з часом будуть могли віддати свої особисті услуги для вільної Української Держави.

Нерозумним з нашого боку булоби попитати визвольну боротьбу з окупантами України, а рівночасно забувати про потребу підготовування себе до того, щоби вміти правити своєю державою. Молоді Українці-інтелігенти, котрі недавно прибули з краю до Америки, як і всі ці старші наші інтелігенти, котрі вірять, що зможуть і схочуть колись, в недалекому вже мабуті часі стати на службу Українській Державі, повинні тямити цей факт, що хоч наша краєва молодь має добру нагоду студіювати українознавство і наше суспільне життя та по часті набувати іншої теоретичної освіти, зато вона не має тої великої нагоди підготовляти себе в професії практично, яку вони мають тут в Америці. Мусимо пам'ятати, що передовсім наша американська еміграція повинна мати за обов'язок достарчити будучій вільній Україні, у самих початках її існування, фахівців-професіоналістів у ріжних галузях життя і тому гріхом булоби не використати сприятливих до підготовування себе в цьому напрямі обставин, які маємо тут в Америці.

Але фах ще не все. Попри фах кожний з нас, хто лише стане колись на службу вільній Україні, буде мусів бути зорієнтований у всіх ділянках нашого народно-державного життя. Він — з одної сторони — буде мусів пізнати чуже життя та всі його добрі прикмети, а рівночасно знати життя свого народу, щоби знати, чи і як можна примінити до Українців це, чого він навчиться за границею.

Кожний Українець-Націоналіст, який в будучині буде сповняти українську державну службу, не сміє бути сліпим амантом свого фаху, але свідомим будівничим Нової України, та мати широкий погляд на цілість життя Нації.

А коли ходить о плекання дипломатичних сил для будучої Української Держави, то найкращі обставини до розвитку в цьому напрямі мають власне ці, що знаходяться поза границями краю, — не в меншій мірі і ці молоді Українці, що живуть тепер в Америці. — Саме еміграційне життя в країнах, в котрих зосереджуються актуальні суспільні та політичні проблеми світа та в бурхливій взаємній борні знаходять такі чи інші розв'язки, мимоволі орієнтує нашого емігранта у загальній світовій політиці, ознайомлює його з тими суспільно-політичними проблемами, само вчить

його соціології, словом — розвиває в нього ширший світогляд.

Тому хай не падають на душі молоді Українці в Америці, бо їхня доля ще не пропала. Хай не думають, що їх праця в користь визволення України кінчиться на праці, нераз на позір мізерній, над придбанням матеріальної допомоги революційним змаганням, які тепер ведуть Українські Націоналісти в краю. Хай оживлять свою надію в серці та звернуть увагу на цю другу сторону нашої визвольної праці, хай звернуть увагу на себе самих, хай кують із себе будівничих України, тобто — хай працюють над собою під оглядом умовим та моральним!

Хоч тверде життя на чужині не одному з нас дошкулить, та не сміємо забувати, що правдива криця кується під ударами тяжких молотів. З твердого життя виходять тверді люде, а ломляться лише слабії!

Понища стаття прекрасно говорить на тему, що треба знати свідомому Українцеві-державному будівничому та як це знання здобувати.

Коли хтось серіозно зацікавиться працею над собою, той не чекатиме аж поведеться спеціальна акція за таким навчанням, бо цього ніколи мабуті не буде, але сам розшукає, що й як йому докладно треба студіювати. — Ред.)

* * *

Про політичну освіту.

Український визвольний рух серед мас перейшов уже стадію чистої романтики, коли то змістом його були загальні кличі про боротьбу зі займанцями, а вислідком цього тільки сильне емотивне зворушення. Щораз то більше починає він кристалізувати і конкретизувати свої кличі, щораз ясніше очеркує собі пляни визволення і здобуття державности та її розбудови. Він із стадії мрій, неочеркнених думок, хотінь — перетворюється на щораз то повнішу ідеологічну систему і проявляється у житті нації у частіших і більше далекосяглих політичних потягненнях. Перед українським революційним націоналізмом стоїть тепер актуально юсправою не тільки саме переведення національної революції, точне очеркнення її розвитку, намічення проектів національного зриву, але також не менше важною являється справа вже тепер усвідомити собі і розв'язати, покищо теоретично, всі питання, які зв'язані є з українським державним будівництвом. З приходом до влади, треба вміти налагодити адміністраційний апарат держави, розбудувати фінансові справи, провадити вміти внутрішню політику і заграничну, розбудувати економічне життя, шкільництво поставити — одним словом, дати відповідь на всі питан-

ня, які наглячо буде вимагати саме життя. Сучасні наші змагання, наші одушевлення в порівнанні з тим, що ми маємо досягнути є ще дійсно дуже малими. І коли застановитися хочби загально над тими усіми проблемами, звязаними з нашим визвольним рухом, то дійсно відчуємо усю ту величину завдань, які стоять перед нами. Таке усвідомлення не може нас відстрашити від праці, мовляв, ми цього не зможемо зробити. Воно мусить нас ще більше побудити до праці, точніше очеркнути наші шляхи поступовання. Щоби дати сьогодні відповідь прим. на майбутнє економічне життя України, на це треба глибоких фахових економічних студій. Поставити українську справу відповідно в площину міжнародньої політики — це також вимагає великого політичного формування і дипломатичного хисту. Ці всі питання дуже важні, їх не можна легковажити.

В який спосіб поступати, щоби ці справи схопити і розв'язати? Одним із засобів до цього є відповідна політична освіта. Може когось це перестрашить. І військового діла вчися і будь добрим фахівцем у своєму званні і дбай про загальне формування, створи свій світогляд і цей займайся політичною освітою. Та це тільки так здається. Зовсім не мається на думці, щоби юнацтво в цілості було зараз спецами від усіх політичних справ. Одначе, коли видається клич про потребу політичної освіти для цілого юнацтва, то мається на думці загальну політичну освіту, тобто, щоби орієнтуватися в головних засадах суспільного життя. Коли буде таке загальне наставлення серед цілого юнацтва, тоді з певністю з його рядів вийдуть і великі публіцисти, економісти і т. п. Ще один момент промовляє за політичною освітою. В дусі нової української політичної державницької думки треба перевиховати широкі маси української суспільности, треба допровадити до того, щоби ті маси жили вимріяно тільки Україною, а сучасну дійсність уважали чужою і її поборювали. Коли не будемо мати свого політичного світогляду, не зможемо впливати на народні маси, а завданням провідної верстви є виховувати нарід.

Якже здобути отцю загальну політичну освіту?

Передосім мусить зродитися в юнацтві цікавість до суспільного життя, до свого оточення. Сучасне життя, політичне, економічне, культурне, є цею вихідною точкою, від якої юнацтво починає студіювати політично-суспільні науки. Життя це можна пізнати м. ін. з преси, журналів, публіцистичних творів, тому треба пильно їх читати (події з краю, зі світа, політичні, економічні події). Треба читати і думати над ними, вязати їх зі собою, оціню-

вати їх значіння для дальшого ходу подій, критично до них відноситися, а врешті оцінити їхне значіння для українського визвольного руху. Ми мусимо всі події свого життя, і життя світового завсіді звязувати з українською революційною боротьбою. Витворивши в собі отаке зацікавлення (яке постійно мусить бути, бож події змінюються), треба й одночасно братися до поважніших студій. І на початок мусимо взятися до вивчення історії України і до солідного перестудіювання його. Треба пізнати також усі ділянки українознавства. В цей спосіб ми себе самих віднайдемо, пізнаємо свій національний характер, свої ділання, ідеї, які кермували нашим життям у минулому і т. д. Все те має свою вартість для нашого теперішнього діяння. Основно треба перестудіювати розвій політичної думки в новіших часах і історію української визвольної боротьби з 1917—20 років. Це дозволить нам докладніше определити своє становище, становище націоналізму в розвою історичному Української Нації. Вказаним є також студіювати визвольні рухи других народів і взагалі історичний розвиток життя, змагань других націй. Це дасть нам можливість определити своє становище, становище української державности у світовій політиці. Таке студіювання самої історії дає нам певний зовнішній погляд на суспільні факти, їх розвиток. Одначе, щоби зрозуміти їх суть, треба студіювати соціологічні науки. З них довідається, що це є нація, партія, суспільна праця. Соціологія дасть вам змогу пізнати закони, згідно з якими розвивається суспільність. Щоби зрозуміти економічні питання нації та якою вони є важною ділянкою в суспільному житті, треба студіювати економічні науки. В дальшу чергу ви мусите шукати за найзагальнішими засадами, які кермують життям і тут стоїте перед проблемами ідеологічними і входите в межі філософії. Маючи таке підставове формування, вам легко зорієнтуватися в отсих різноманітних виявах діяльности різних сил, ви скоро і поправно оціните вартість суспільної ідеї і займете до неї своє відношення. Без таких теоретичних підстав завсіді у всіх життєвих справах будете блукатися, в ніякому питанні не будете певними відносно його правдивости чи доцільности.

При тому ще одна практична вказівка: політичну освіту мусить юнацтво побирати з першорядних, поважних, наукових джерел. Це мусить обовязково ввійти в життя, щоби наша політична освіта не кінчилася на перечитанні навіть багатьох брошурок. Мусимо при звичаїтися поважно трактувати свою працю.

БЕЗПЕРЕРИВНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

В 1918—18 рр. волею і силою Українського Народу повстала на руїнах Росії і Австрії Українська Держава. Але під ударами червоної большевицької Москви, Польщі і їх союзників вона впала. Україну роздерли вороги-наїзтники на чотири часті. І знову настали часи неволі. Тільки деякі Українці, найслабші духом, похилили покірною голови в ярмі й пішли на службу ворогам.

Зате інші не зложили зброї й продовжують боротьбу, тільки дещо в замінених формах. Прапор боротьби з наїзdnиками підіймало також молоде українське покоління. Вже 16-тий рік минає від 1917-ого року, від часу, коли по довгих віках неволі й рабського сну перший раз загреміли над Дніпром українські гармати. Вже 15-тий рік минає від незабутнього листопадового зриву.

І від того часу боротьба не вмовкає ні на хвилину. Вже 16 літ палає Україна вогнем боротьби. У Чорне козацьке море течуть безпереривно ріки крові.

Це Український Нарід бореться за своє визволення.

Боротьба ця не втихне доти, доки Український Нарід не прожене наїзdnиків і не стане господарем і володарем на своїй землі.

Як довго ми в неволі, як довго на українській землі панувати будуть чужинці, так довго ми не зложимо зброї, так довго буде кипіти завзята боротьба на життя і смерть. Оця боротьба з наїзdnиками це власне — Українська Національна Революція. А тяглість-безпереривність цієї боротьби, це власне безпереривність-тяглість Української Національної Революції. Хто вірить, що тільки Українською Національною Революцією здобудемо волю, цей вірить, що тільки безпереривною завзятою боротьбою здобудемо її.

Визнавати Українську Національну Революцію — це значить не признавати панування ворогів на українських землях, не признавати стану спокою, а вести **безпереривну боротьбу**.

Ми, Українські Націоналісти, віримо, що тільки Українською Національною Революцією здобудемо Українську Державу. Це значить, що ми в часі паневолення не признаємо миру, а тільки стан безпереривної війни з наїзdnиками — то є революції.

Це значить, що доки на українських землях панують наїзdnики, доти ми не зложимо зброї, доти ми будемо боротися, аж до останнього віддиху, аж до послідної краплі крові, аж до повної перемоги.

Українська Національна Революція — стан безпереривної боротьби з наїзdnиками — це вірую і Божий заповіт поневоленого Народу. Це власне наша найреальніша політика.

* * *

Багато людей говорить так: „як вибухне революція...”, або „на випадок революції...”,

„в менті революції...”, „коли прийде до революції, то...” і т. д.

Це неправильно.

Революція це ані не випадок, ані не момент. Вона в нас не може вже ні „прийти”, ні „вибухнути”, бо вона вже „прийшла” і вже „вибухнула” 1917 р. і від тоді вже в нас є. І тому не треба на неї чекати.

Таким людям все ще здається, що революція це — збройний зрив, повстання. А так не є. Збройний зрив, повстання, це не те саме що революція, чи радше, — це ще не ціла революція.

Бо Українська Національна Революція це цілий період боротьби Української Нації за здобуття Самостійної Соборної Української Держави. Це безпереривне діяння, в якому Український Нарід провадить боротьбу зі займанцями України, за владу, а збройний зрив, це вершок, це час найбільшого напруження, це кульмінаційна точка революційної боротьби.

Наприклад те все, що в нас діється від часу визвольного зриву, ціла діяльність УВО і ОУН, повстанча акція 1922 р., численні саботажі в 1930 р., стихійні майже безпереривні повстання селян проти московсько-большевицького панування на Придніпрянщині, повстання селян у Ліску й на Поліссі в 1932 р. та саме тепер літом 1933 р. на Поліссі і на Волині, численні революційні акти одиничні й масові на Західно-Українських Землях і т. д., це все поодинокі вияви цілої революційної боротьби. Але це ще не цілий зміст революції. Не в тім навіть дійсна суть Української Національної Революції. Вичислені в горі факти це тільки поодинокі зовнішні вияви змісту Української Національної Революції — революції духа.

Це видні і зрозумілі для всіх ознаки властивої невидної і для декого тепер ще наразі незрозумілої внутрішньої основної переімени духа Української Нації. Ця внутрішня переімена — це переімена раба на вільного і гордого чоловіка. Це перетоплення в вогні революційної боротьби несвідомої, нескристалізованої, покірної ворогам маси в одну, живу, скристалізовану Націю, яка пробудилася в боротьбі з вікового сну, отряслася з чужих невільничих налетів, віродила в собі одного, великого воївничого, історичного, соборного духа Української Нації й станула до боротьби. Оця **духова переімена, оце віродження духа Української Нації, себто історичного українського націоналізму, яке виявляється в формі українського націоналістичного революційного руху, це саме властива суть і дійсний зміст Української Національної Революції.**

На зверх виявляється це так, що:

1. Зродився й щораз більше зростає серед українського народу свідомий український націоналістичний рух. Його носієм і керманичем є ОУН.

2. Він витискає свій вплив на цілім житті народу. Всі ділянки життя підпорядковуються йому щораз більше.

Тому, що першим конкретним завданням Української Національної Революції є здобути Самостійну Соборну Українську Державу, тому і всі ділянки життя підпорядковуються цьому завданню. Він прямує до того, щоби ціле життя народу в часі поневолення стало одним великим фронтом боротьби проти цього поневолення. Щоби кожна ділянка життя стала одним відтинком цілого великого революційного фронту Української Нації.

Щоби і школи і кооперація чи взагалі господарське життя і спортове життя і культурно-освітнє життя і т. д. і т. д. стали акож базую і відинком ботротьби.

Це станеться тоді, коли вони будуть: а) плекати в обсягу своїх впливів самостійність і соборність українського духа, б) коли вони будуть плекати ідею і свідомість нашої непримиримости зі станом поневолення, а в слід за тим конечність боротьби з ним, в) коли вони будуть до цієї боротьби виховувати і підготувляти практично в межах своєї можливости. І власне вплив Української Національної Революції виявляється тут тим, що щораз більше Українців приходять до переконання, що ціле

завдання нашого життя і всіх його організованих форм це служити під цю пору визвольній справі, та виконують це як можуть і як уміють все і всюди.

3. Найбільше видно і для всіх зрозуміло виявляється Українська Національна Революція збройними революційними актами, або більшими акціями, зверненими безпосередньо проти виявів панування наїздників. Вони для всіх ясні і зрозумілі. Вони є виявом внутрішньої духової переміни і впливають сильно на дальшу кристалізацію і поступ революції Українського Народу.

Отже безпереривність (перманентність) Української Національної Революції це власне ота безпереривна преміна в огні революції боротьби духа Української Нації, а в слід за тим усіх проявів його на кожній ділянці життя, що зростає і дальше буде зростати аж до часу, коли українські землі переміняться в один революційний табір, а Український Нарід переміниться в одну велику революційну армію.

Тоді питання збройного зриву буде тільки питанням зброї і приказу.

Тоді збройний зрив буде природнім вершком перманентної революції.

Тоді можемо бути певні перемоги!

Анна Гладун.

УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

Можливо, що мало хто із українського жіноцтва поза великим Нью Йорком і знає, що існує така організація, як Український Червоний Хрест. А може дехто вже й читав, що оцей же Український Червоний Хрест навіть брав участь минулого року в загальному протестаційному поході в Нью Йорку. Дійсно, Червоний Хрест приймав в цьому поході участь і то навіть в одностроях Червоного Хреста.

Щоб однак всім було ясно і нікого не впроваджувати в блуд, треба вяснити, що Український Червоний Хрест — це зовсім не організація, яка має за головну ціль несення помічі раненим в випадку війни, як це загально водиться, хоч і таку працю йому може прийтися сповняти в недалекій будуччині. Треба всім знати, що це є УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ, а як такий не може й не має права бути на такому самому положенні, як всякі інші Червоні Хрести других націй. Бо щоби Червоний Хрест якої небудь нації зістав прийнятий в міжнародній звязок Червоного Хреста, треба передусім, щоби ця нація була державною нацією, а тоді її Червоний Хрест зістане прийнятий в міжнародній звязок і користуватиметься такими самими правами, як і прочі, подібні організації.

Спитає може дехто — колиж ми, Українці, недержавна нація і наш Червоний Хрест не

може мати таких самих прав, як прочі подібні організації, то зачимжеж нам Червоного Хреста? Заввага зовсім слушна. Та коли зважити обставини, серед яких Український Червоний Хрест сформувався, і ціль тогож Червоного Хреста, то тоді кожному свідомому Українцеві, чи Українці стане ясно, що така організація є рішучо необхідна.

Перш всего треба зятямити раз на все, що Український Червоний Хрест, хоч організація жіноча, яка рекрутується з поміж українського національного свідомого жіноцтва, ніколи не буде, бо і не сміє входити в конфлікт з якими небудь другими жіночими організаціями. Навпаки, Український Червоний Хрест постановив собі за завдання вести зівсім специфічну працю, якої прочі жіночі національні організації в Америці чи то не можуть, чи може перешкоджені вести.

В Америці існує і з кожним днем поширюється Організація Державного Відродження України, коротко знана як ОДВУ. Ця організація строго дисциплінована і віддана загальному прововоді націоналістичному, що існує в краю, поставила собі за завдання перевиховати еміграцію і її молоду генерацію в Америці та створити з неї елемент, якийби був здібний кожної хвилі все, буквально все, посвятити для відродження української Держав-

ности. Кличем цієї організації є УКРАЇНА ПО-НАД ВСЕ. Для зреалізованя цього клича ОДВУ зуживає всіх зусиль, працює методично, вживаючи засобів, які можливо потроха відмінні від дотеперішних засобів виховання української суспільности, однак ці засоби ведуть найкоротшою дорогою до зреалізованя намічених цілей. Орієнтація ОДВУ є всеціло на свої власні сили. А щоби цього досягнути — треба навчити нарід та його доростаюче покоління перш за все уміти пізнати ці свої сили, оцінити їх вартість, змірити їх потенціональну енергію, одним словом показати цій молоді, що в нас дійсно ці сили, хоч може на разі в півсвідомому стані, існують, і тоді доперва заставити цю молодь та всю еміграцію на ці сили орієнтуватись. Будучність належить не до нас, а до тих, які після нас візьмуть керму в свої руки. Та щоб ця керма не дісталась в руки несвідомі, треба підростаючи наше покоління навчити працювати на народній ниві. Та працювати не на старий лад, дорогою ганебних компромісів, уступок в сторону ворогів, а дорогою безнастанної боротьби до побідного кінця.

Така боротьба вимагає вправді жертв. І дійсно, на жертвнику Українського Державницького Маєстату неодна молода голова схилилась, щоб більше ніколи не піднестися. Кожна велика справа потягає за собою жертви, а тим більше справа народження нації. Треба тільки вміти приносити ці жертви без скривлення уст, без шемрання і нарікання.

Перевиховання української еміграції в цьому напрямку є якраз завданням ОДВУ. Та чей звісно, що в якомунебудь вихованні обовязково мусить приймати чи не найбільшу ролю жінка. Хто, як не жінка, мати сестра, кохана дівчина, краще розуміє влити натхнення в душу доростаючого молодця, щоби він зложив свою жертву на вітарі своєї вітчизни? Хтож, як не жінка, зуміє краще щіпити любов до свого в душу молодого хлопця, таку любов, щоб готова була на найбільші посвяти, на смерть навіть, коли цього треба? Хтож, як не жінка зуміє краще навчити ненавидіти ворога і то ненавидіти його до тої степені, щоб в душі молодця ця ненависть викликала жадобу реакції, жадобу пімсти на ворогові, жадобу чину?

Це велике завдання припадає українській жінці чи то в краю, чи на еміграції. Вона одна покликана до цього діла і вона одна мусить це завдання перебрати на себе. А доконає вона цього тільки тоді, коли вповні зрозуміє сама свою ролю, ролю матері-местниці, що мусить передати сповнення цієї мести своєму синові, своїй крові.

Така мати мусить однак розуміти своє завдання. Вона мусить сама бути наскрізь персяклою цією ідеологією, яку має передати своєму поколінню. Вона сама перш за все мусить познакомитись і вивчити способи цієї на-

ціональної революції, якої треба її вчити своїх діток. В двадцятому столітті не вистарчає українській матері дати культурне виховання своїм дітям. Вона мусить виховати їх на стопроцентових націоналістів-революціонерів, щоби вони знали, як впоминатись за свої права.

Український Червоний Хрест якраз і перебрав на себе це завдання. В тісному звязку з ОДВУ, як його частина, Український Червоний Хрест взяв на себе частину праці ОДВУ в перевихованні українського молодого покоління і старається як слід вивязатись із цього завдання. Крім того він має ще й інші конкретні та не менше важні від вище сказаного завдання супроти наближаючогося все-українського революційного зриву.

Український Червоний Хрест не стоїть на перешкоді жадній жіночій організації. Навпаки, він поширює і поглиблює працю прочих жіночих націоналістичних організацій в певному, з гори очеркненому напрямку. Український Червоний Хрест має свій специфічний круг діланя і в цьому крузі не може і не сміє колідувати з працею прочих жіночих організацій.

Український Червоний Хрест — це жіноча націоналістично-революційна організація, яка несе моральну і фізично, чи то матеріальну допомогу виключно Організації Державного Відродження України, а попри те все старається кооперувати з прочими жіночими організаціями на всіх прочих ділянках праці.

Не може бути і не сміє бути жадної мови про якусь компетенцію між Українським Червоним Хрестом, а другими жіночими організаціями. Така компетенція булаб лише національним злочином і місто помочі, заподіялаб українській справі необчислені шкоди.

При кожному відділі ОДВУ повинна негайно повстати організація, чи то Відділ Українського Червоного Хреста, який під вказівками і проводом ОДВУ провадивби працю по лінії, якою в даний мент мусить іти всяка національна праця. Тільки підпорядкування ОДВУ, чи то посередно, чи безпосередно, а через ОДВУ і головному Національному Проводі дасть позитивні результати, так потрібні для зреалізованя цієї великої цілі — Відродження Української Державности.

Українське жіноцтво, що зрозуміло вагу національного перевиховання всего українського громадянства, дало почин в Нью Йорку існуванню Українського Червоного Хреста, а за його приміром повинно піти все національне свідоме жіноцтво по цілій Америці і Канаді.

За блищими вказівками відносно організації належить звертатись до Центр. Управи ОДВУ на адресу: Executive Committee of O.D.W.U., P. O. Box 13, Sta. D., New York City, або до секретарки Українського Червоного Хреста, Анни Гладун на адресу:

Mrs. Anna Hladun, 676 Beck St., Bronx, N. Y.

Евген Скоцко.

МАЙБУТНЯ УКРАЇНА

(Візія будучини.).

Ми часто говоримо про великі майбутні можливості Української Нації, але рідко коли застановляємося над конкретними формами цих можливостей. У зв'язку з тим треба сказати, що ми також рідко коли пригадуємо собі, що нема нічого постійного під сонцем. То, що нині існує, завтра може перестати існувати, а на його місце може народитися щось нового. Та не тільки „може”, але звичайно „мусить” так бути, так все було, є і буде.

Ось пригляньмося політичному розложенні теперішньої Європи та її територіяльній карті. Нам тяжко є пробитися думкою поза атмосферу тих, такі мовити законодавчих наслідків останньої світової війни й слідуєчого по ній мирового верзайського договору та уявити собі інші політичні та територіяльні уложення Європи, а з нею може і двояких інших частин світа, — помимо того, що здоровий розум каже нам, що така зміна наступить. Рівночасно ми забуваємо, що ще кільканацять літ тому та Європа не виглядала так, як виглядає тепер. Не було тоді новородків Польщі, Чехословаччини, Литви та інших подібних держав, які відродилися по світової війні, а політичні сили в Європі не концентрувалися в тих краях, в яких концентруються тепер. А ось все змінилося і тепер все виглядає інакше. — Нема отже найменшого сумніву, що і дальша зміна наступить.

Кожний тепер говорить про надходячу війну і кожний лише чекає з дня на день, коли то надзвичайні видання газет повідомлять світ про її розпочаття. Власне та війна несе надію на зміни. Ніхто не знає, який буде її результат. Нема сумніву, що в наслідок її вилоняться нові державні тіла в Європі, а хто знає, чи з деяких теперішніх світових велитнів не сипляться стряпи й вони не проваляться коміть головою туди, де дотепер лежали ці многі народи, що їм віками заборонено було ясного сонця та свобідного віддиху — вільного життя.

Першзавсе мусимо здати собі справу з того, що теперішні явні та закриті, галасливі та тихі змагання ріжних сил в Європі (як і в цілому світі), змагання ріжних держав між собою, це змагання за екзистенцію, тобто по просто — за життя кожного із тих народів. Європа, це вже дуже старий континент під оглядом людського розвитку. В ній існує тепер ціла плеяда народів і держав. Кожний із тих народів в природній спосіб розростається та розвивається, а рівночасно кожний із них бажає зберегти свою незалежність. Все це відбувається на відносно малій території, яку Європа представляє собою на земському гльобі. Тому теперішня експанзивна політика кожного сильного краю в Європі є лише логічним явищем, так само, як з другого боку логічною є політика дефензивна всіх менших та слабших країв.

З тої причини конфлікти між європейськими народами, як кульмінаційні точки поодиноких фаз цих змагань, є неунікними. Минувша війна не була останньою, не буде нею і слідуєча війна. Заки переможуть сильні, тих конфліктів може бути багато більше. Певним є лише, що слідуєча війна буде одною із найбільш рішаючих про це, як уложаться та дальше розвиватимуться народні сили Європи на протяг довгих часів, може століть.

Ці змагання народів в теперішних часах є незвичайно інтензивні. Кожна крихта енергії даного народу має свою вагу. Про вислід тих змагань рішатимуть духові, моральні та фізичні цінности кожного із тих народів, значить — це є змагання їх національних вартостей, з яких духові вартости є найважніші. Про це всі заангажовані в цій боротьбі добре знають, і хто знає, чи явище націоналізму, що зродився в наших часах, — націоналізму, що проповідує в першій мірі духове скріплення кожної нації, не є спричинене власне цією пекучою потребою духового заобезпечення кожного народу перед фатальними вислідами цих безперестанних змагань.

При нагоді не від речі буде вказати на ріжницю між націоналізмами західних держав а Українським Націоналізмом. Ці націоналізми у других народів мають за завдання скріпити свої народні фронти боротьби за існування та запобігти дизінтеграції їхньої народньо-державної сили, тоді коли Український Націоналізм має за завдання збудити молоду Українську Націю до повного, такби мовити нового життя та доперва збудувати її національно-державну силу.

Про вислід тої боротьби можна сказати, що побідоносними вийдуть з неї ті, у руках котрих залишиться, зглядно котрі здобудуть собі як найбільше території, котрих населення буде чисельне, котрі будуть багаті під оглядом натуральних ресурсів, та котрі — найголовніше — будуть сильні духово й нездегенеровані фізіологічно.

Коли дозволити собі на свободу думки та переглянути європейські народи, то можна дійти до приблизного заключення про це, що принесе майбутня зміна Європі з бігом розвитку світових подій, та де опиниться її політична і економічна сила.

На боці лишити треба теперішні малі держави, як ось балканські з Югославією включно, або балтійські, бо вони ніколи не розростуться до великих розмірів. Або взяти хочби теперішню Польщу, яку будь що будь вважається не за малу, але за одну із більших (територіяльно і чисельно) держав Європи: вона не має найменших можливостей помножити свою територію, бо її сильні сусіди на це не дозволять. Навпаки, можемо передсказати їй дуже мізерне становище в ряді євро-

пейських держав на будуче, коли візьмемо під увагу, що скорше чи пізніше половина її території, вкраденої від других, від неї відпаде. — До такихже самих малих та безнадійних держав належать і такі, як Бельгія, Голяндія, Швейцарія та другі. Іспанія мимо своєї більшої території, ніяк не може дозволити собі на великодержавні мрії.

Лишаються лише сильні потуги світа, які властиво ведуть між собою боротьбу за гегемонію в Європі, а це: Італія, Німеччина, Англія та Франція. Окреме місце займає теперішня пролетарська СРСР Росія.

Крім них лишається ще ціла низка поневоленних народів, між ними і Український Народ. Котра із тих останніх груп має перспективу на перемогу в будучині історії, це питання, на яке краще буде відповісти розглядом їх шансів.

Скріплена фашизмом Італія, має надзвичайно велику дозу амбіції і волі побільшити свою територію, бо не має де подіти свого населення, яке зростає з року на рік. Її власний Апеннінський Півострів та ці кольонії, які вона посідає, це все є для неї за тісне. Також територія її є безумовно за бідна під оглядом натуральних ресурсів. Заключення таке, що коли Італія агресивно не побільшить своєї території, попросту — коли не підібе якихось других земель, вона скоро перестане бути другою світа. На таку потугу її тепер винесли лише обставини часу та збанкрутована повенна світова політика. Мимо надзвичайно благородних для його народу амбіцій Мусоліні, сумніватися треба, чи італійський народ буде все „великим”, бо на це не дозволять йому зовсім натуральні недомагання.

Франція добре знає, що вона дегенерується фізіологічно, що переживається та старіється духово. Про це наявно говорить її катастрофічно маліючий антуральний приріст людности. Вона не має твердості духа, якого вимагають щораз то заострюючися змагання за існування і тому вона знає, що цієї довготривалої боротьби вона не вдержить аж до перемоги. Бо теперішньої її матеріальної сили ніяк не можна вважати за вияв справжньої моральної сили французького народу. Це є старці, які, для охорони перед світом є обставлені золотом та арматами. Вистарчить продержитися через її перші барикади, щоби її підбити а навіть поневолити. Найкращим доказом цього є факт, що вона, хоч є тепер так сильно озброєною як може ніхто інший в світі, боїться заклучити якийнебудь договір обеззброєння, а все вперед домагається від других держав запоруки, що вони допоможуть їй бити її майбутніх противників. Вона боїться здатися на власні сили і тому веде таку хитру політику, яка у висліді вдержує її в рівновазі.

Англія тепер живе лише своєю традицією. Сили справжньої у неї нема, бо ця криється в її домініях. А що з бігом часу зірвуться нитки, які вяжуть домінії з матерною Англією та домінії піchnуть поволі перемінюватися на зовсім

незалежні держави, — тому можна передбачити, що в будучині теперішня Англія лишиться на своїх острівцях карликом Європи.

Чогось подібного не можна сказати про Німеччину. Вона має відповідно велику територію, що більше — вона як нація є сильна духово. А що рівночасно вона відзначається великою агресивністю, то теж на майбутнє вона чимало буде мати до говорення в Європі.

Є однак оден велитень в Європі, якого вже недалеко будучина збудить до життя, а це **Україна**.

Український Нарід, тепер ще поневолений, власне має всі дані до того, щоби в майбутньому стати на першому місці в Європі. Він, ще не пережитий духово та не зіпсутий цивілізацією, доперва будиться до нового життя. Культурно-творча його душа, його природні здібности, його мораль та доброта, коли скріплені сильною національною ідеєю, є запорукою його культурної та цивілізаційної величі в майбутньому, а його велика і незвичайно багата територія є запорукою, що він буде економічним кольосом світа.

Коли інші народи борються тепер за це, щоби вдержати себе та свої цивілізації при житті та видрпатися із підрядних на передові місця, наша нація бореться за це, щоби **зачати** жити повним життям. Що вона побідить у своїй боротьбі, про це ніхто в світі не сумнівається. Тому будучність, безумовно належить до неї. Тоді, коли теперішній штучно зліплений російський велитень розсипиться на кусні, коли з него потворяться незалежні, хоч і малі держави а властива Росія лишиться лише малим шматком землі, Україна не матиме суперників в Європі. Вона стане першою на лісті європейських держав а рівночасно буде чисто європейською нацією, а не євр-азійською мішаниною, якою наприклад є нинішня Росія. Вона тоді стане центром європейської культури та політичної думки й економічної сили а разом і першим, бо на краю Європи положеним захищателем цієї Європи перед експанзивним Сходом.

Не можна мати сумніву, що тоді ані в Римі, ані в Лондоні чи в Парижі схрещуватимуться стежки світової політики, але в нашому старому Києві.

Це є зовсім природне. Нема ні одної поневоленої етнічної групи так великої як Українці, які мають велику землю та здорову душу. Будуче відродження Української Нації буде її весною, і вона пічне жити повним та здоровим життям тоді коли многі другі народи будуть на схилку до занепаду, коли вони гризтимуться за своє животіння.

Український Народ відбув свою вікову невільничу каторгу, але тепер прийдуть віки його панування.

Перед нами стоїть лише одна важна справа: берегтися, щоби не попасти в нову неволю, або якогось рода підданство ще в часі самого визволення себе. Такі зазіхання з боку других, вже тепер є наявні.

„РЕВОЛЮЦІЯ, ТА НЕ ТАКА...”

Був недавно в Шікаго, Ілл., з відчитами добр. Василь Свистун з Канади, колишній голова тамошнього Союзу Українських Самостійників, який, як звичайно, в дуже критичний спосіб висловлювався про ОУН та її методи праці.

Подаємо цитати з його промови та деякі свої завваги та відповіді.

: : : : :

„Коли вам хтось повідає, що визволити Україну можна в цей спосіб, що треба піддержувати позаграничні політичні центри, то він дурить вас. Жадний центр, ані той, що в Берліні, ані в Женеві, або в Празі не мають ніякої вартости, якщо не є вони центрами української пропаганди. Треба бути придуркуватим, щоби вірити комусь, що центри революційні можуть мати якусь вартість. Протівно, такі центри ще дуже багато нам шкодять, бо їх акція була і є недоцільна.”

Мова очевидно про піддержку, яку дає американська еміграція й про націоналістичні центри. Та будьте ласкаві: чи кажеться що еміграція піддержує заграничні центри, чи що піддержує визвольну революційну акцію в краю? — Де натиск: на „центрах”, чи на „акції в краю”? — Далше: вразно сказано, що заграничний центр не має вартости, якщо він не є пропагандивний. Невжеж іншого поза пропагандою призначення заграничні центри не можуть мати? — А організування допомоги краєві, якимби це вже не було цілям? — А концентрування в національні тіла розпорошених по світі Українців, зокрема студентів в цілі заховання їх національного духа й для праці для України? — А виховування тих молодих студентів в чужих заграничних школах тоді, коли на рідних землях їм забороноє студіювати?

Але вернімся до наших центрів. Центри в Берліні, в Женеві, в Празі, — це п. Свистун має на думці націоналістичні центри. Які завдання мають ці центри в націоналістичному революційному русі? — Чи їхня революційна праця кінчиться на самоіснуванню та заграничних політичних потягненнях, чи теж їх дійсна акція ведеться в краю? — Де згинула Басабар, де згинув Головінський, де згинули Білас і Данилишин? — Чи під Прагою, Берліном, Женевою, чи теж на львівській землі, в Галичині?

Якеж тоді становище нац. заграничних „центрів” та проводу? — А таке: кермувати націоналістичним революційним рухом з того терену, на якому можливо є менше-більше संबідно розложити провідний апарат.

Якжеж то п. В. Свистун собі уявляє нинішній революційний рух на українських землях, чи в Галичині чи на Великій Україні, колиб так Коновалець та весь його провідни-

чий штаб находився пр. у Львові? — По перше — хто чувби тоді про наш революційний рух, по друге — чи не стрінулаб його (Конв.) та сама доля, що й Головінського. — Або на Великій Україні: чи уявляє собі п. Свистун, як то гарно там розвивавбися революційний рух, колиб так Коновалець та весь провід був, наприклад, у Києві? — Скажім так: їздивби Коновалець на вороному коні від села до села, від місточка до місточка та накликававби людність: організуйтеся в революційні кадри, кидайте колхози, мордуйте комісарів... робіть революцію. Так? — А деж він тоді заїхавби?

Звідкиж тоді ширилабися націоналістична ідеологія, якою треба, щоб наші маси просякли? — Коби то Українські Націоналісти мали таку вузьеньку програму, як само лише мордування польських урядовців, та надіялись, що тим возволять Україну! — Можеб тоді не треба було заграничного центра. Та справа плянового відродження та визволення Української Нації вимагає чогось трошка більше ніж то, про що п. В. Свистун спромігся подумати.

Українські Націоналісти-революціонери не є першими, що кермують своїм рухом з заграниці.

Коли на рідних землях находиться бойово-виконавчий провід, то плянування поступу націоналістичного руху може лише відбуватися за кордонами.

* * *

„Визволити Україну можна революцією, але не так, як це роблять Націоналісти. Визвіл приїде лише тоді, коли всі наші маси захотять визволення по перше, а по друге, що нам треба підготовляти революцію таки в краю, на нашій землі а не за границею. Ми мусимо мати своїх людей в Польщі і на Україні (Великій) при всіх головних урядах і при армії, так, що як приїде слухний час, тоді можна буде захопити всю в свої руки. Це одинокий спосіб розумної роботи”.

Можна лише сказати, що це одинокий спосіб нерозумної балаканини.

По перше, як наші всякі промовці, протівники націоналізму, можуть бути на стільки безличними, щоби вживати такої підлої демагогії та прямо брехати, що Націоналісти підготовляють революцію за границею? — Таж повторяємо: де падуть жертви нашої революційної діяльности, за границею, чи в краю? — Якеж то собі пан Свистун уявляє, що ці маси так нараз, одного гарного ранку забажують зірватися до революційного визволення, так собі без попереднього підготовання та без того, щоби бути зорганізованими під одним прапором? — Що більше — без того, щоби бути споеними одною кріпкою ідеєю, а

дальше: без того, щоби цю ідею хтось перед тим серед них ширив? — Хтож то буде знати, що маси вже готові й вже хотять визволення та хто буде тоді готовий ці маси до боротьби за це визволення повести? — Та хтож великій частині тих несвідомих ще мас скаже, що їй визволення належить взагалі, коли вона зроста в неволі та про якусь самостійну Україну нічого може і не знає?

Самі вони забажають визволення!? — І то всі нараз!?

А ось спосіб підготовлювання революції, який пропонує пан Свистун є цілком панський. Пізнати, що пан Свистун виїхав з краю ще тоді, коли то в Галичині польських панів цілувалося в руці через рукавички. Розумію, що це система! Таж певно: щоби чогось доконати, треба зробити це пляново. Отже: обхопити одно по другім, а тоді вже все нараз впаде легко до нашої торбини. Тобто так, як той казав, що наперед треба заяця спекти, а потім його зловити. (Про зідження згадувати не міг, бо це було лише в байці).

За паном Свистуном уявляємо собі цю роботу так: кількох свідоміших Українців приходять до повітового староства та кажуть: пане старосто, забирайтеся зі свого місця, бо ми мусимо його заняти, щоби перевести революцію. Дальше: при війську стають молоді вояки, свідомі Українці з походження та мелядують: пане сотнику, ми бажемо подати себе на офіцерів, щоби підготувити себе на будучих військових старшин для Української Армії, бо ми є члени ОУН і маємо на будуче перевести українську революцію. І таке подібне...

Невжеж ви думаєте, що коли Поляки мають таку погану марку за границею, то вони вже такі йолопи, що не счуються та дадуться так легко обмотати Українцям в своїй державі? — Чи знає пан Свистун це, що тепер українських ітелігентів не то, що на офіцерські школи не приймають, але навіть їх до війська не хочуть приймати? Рекрутують з великою охотою лише несвідомих селян, бо мають надію, що їм викривлять душу та перемінять їх в яничар. Ітелігентів, а в першій мірі студентів Українців зараз звільняється з війська, закидаючи їм брак здоровля тощо, або коли держиться їх, то дається їм до сповнення найгіршого роду функції, які ніяк не विशколюють їх на провідних старшин.

А про Велику Україну? — Думаємо, що в часі між днем, коли пан Свистун виголосив свою промову в Шікаго а нинішнім днем, він вже чув дещо про це, до якої степені російський урядовий та військовий апарат є просякнений українським націоналістичним елементом. Звернути треба увагу на це, що в теперішній Росії, мимо її незвичайно чуйних слідчих органів, лекше було просякнути весь державний та військовий апарат ворожим комуністичним елементом лише тому, що все там побудоване на клясовости, і хто на початках себе до пролетарської кляси зачисляв, той

і був вважаний за свого. Він в партію та до війська йшов більше може зі страху ніж з любови до Леніна, а тепер, коли вже десятки літ минули від кровавих днів революції, кожний з них збудився внутрі та йде такою дорогою, яку йому диктує його правдива душа.

Але залишім на боці технічні сторони цієї пропозиції пана Свистуна. Пригляньмося їй як цілості. Чи це не звичайненський, парши-венький плян еволюційний — а не революційний!, — цей самий, який голосять наші опортуністи, котрі бояться приспішити темпа та хилять голови, мовляв — „хай це йде своїм шляхом, на все прийде час.”?

Пане Свистун, зревідуйте свою ментальність та свої переконання. Кажемо Вам як побічні обсерватори: Ваш ум ще не визволився із звязів старовини. Думаєте такими хитро-мудро-плянованими стежками, якими наші провідники думали ще перд війною. Ще може тоді, коли Ви якраз виїжджали сюди за океан.

Ви проповідуете не революцію, а еволюцію. А що смішним є думати, щоби вороги дозволили Українському Народові визволитися еволюційно, тому Ви проповідуете не визволення Українському Народові, але дальшу неволю та рабство.

Справа української революції спочиває тепер в руках української молоді генерации, а не в руках Ваших та Вам подібних. А молодь теперішня думає інакше. Її метода не пляново захоплювання ворожих верхів, а безкомпромісове, горде ставлення чола ворогам!

Змінилися вже методи думання, а також і методи ділання. Можеб Ви та ще другі подібні хотіли бавитися в методичну революцію через десятки літ, але наша молода генерация, котра гине тепер на бруках власних рідних міст, яка не жие, але нидіє, запроторена ворогом до живої духової могили, — вона хоче жити і мати свою державу. Коли Ви бетесь за способи ведення революції, то вона беться за остаточні результати цієї революції. Ви вже зробили свою життєву карієру, зробили її і наші старці в краю, та натішилися життєм. Але молодь наша ще ні. Їй нігде тепер шукати потіхи. Вона зрештою такого життя в рабстві, яке вас задовляло, не хоче. Поїдьте до краю та переконайтеся про це.

Тому, коли не в ріднім краю, то за границею, коли не в польськїм війську, то в підпіллі вона як вміє і як може, підготовляє себе до зриву.

І ще раз Вам пригадуємо: зрив до боротьби за визволення ще не кінець революції. Щоби маси „самі захотіли визволення”, як це Ви кажете, на це треба ці маси приготувити, а це вже становить другу частину революційної праці. Будьте ласкаві, подайте способи кращого ведення такої праці від тих способів, яких вживає ОУН!

* * *

„Коли вже хтось хоче підготувитися у військовому ділі, так чому не вступити до війська державного в Канаді або Америці?

— Але ніяк не можна зачислити до розуму, коли хтось думає, що тут можна сформувати якусь армію, перевезти її до Європи та нею визволити Україну. Таку армію та для неї офіцерів треба підготувати таки там, на ґрунті, а не за границею.”

Твердження подекуди правдиве, хоч само собі перечить. Коли вже таки нічого звідси не можна дати краєві у формі військових сил, як це каже п. Свистун, то нащо в такому разі взагалі посилати людей на вишкіл до тутешніх армій? — Але так зле не є.

Річ ясна, що армію треба підготовляти таки в краю, бо там буде боротьба, а не тут. Та цієї армії не можна вправляти фізично, лише підготовляти її духово та теоретично. Значить: щоби вона знала, що на випадок зриву вона має так а так заховатися. Бо як її вимуштує фізично? — Чи в польським війську? — По-вище ми вже про це говорили. Між масами буде много тих, що служили в ворожій війську, між ними деякі старшини, та це за мало. Колиб навіть їх багато було, то вони будуть вже „авт оф ордер”, як то кажуть.

Тому військових старшин треба підготовляти всюди там, де лише можна. Теоретично можна вчитися в школах чи з літератури, але для практичного вишколу треба вести спеціальні школи, або вчитися в чужих осередках. А це все можна робити лише поза границями, а не в краю, цеж кожному ясне.

Коли говориться про військові сили, які наша еміграція буде могла дати, то мається на думці хоч деякі горстки підготованих військових провідників, та в першій мірі технічних та інших фахівців. А тих хіба у нас можна виплекати.

Щодо легіону, то по перше — ніхто може не кладе великої надії на легіон, по друге — колиб навіть і так, то це не є таке неможливе та „нерозумне”, як каже п. Свистун. Колиб лише хіть у нашої еміграції. Це в головній мірі буде залежало від політичних світових відносин, що пануватимуть в часах нашої боротьби. Про це, чи вже хто „перевозив” з Америки легіони до Європи ми хіба не будемо пану Свистуну говорити, бо він сам це до-бре знає.

* * *

„Вже минає три роки, як ми СУС-овці звертали увагу Проводові Націоналістів, що їх провід аж кішить від шпівнів (?) та що їх тактику конечно треба змінити. Що там були шпівни, ми про це довідалися від др. Дея (Day), який лише тоді повернув з Європи. Націона-

лісти нас не послушали, а тепер бачать із того результат”.

Так, Націоналісти бачать результат: революційний клич Українського Націоналіста за той час залунав від Карпат аж по Кавказ! — Стряпи летять із польських шкільних властей, що їх формально українська молодь викидає з українського села, а Світська Росія бе в дзвони на тривогу та кричить від кута в кут: ратуймося, бо бачить, як її підвалини лижать вже навидні язики вогню Української Національної Революції, що її запалюють Українські Націоналісти!

Зато Ви, пане Свистун, погляньте в сторону духових зрадників Української Національної Весни, які сплородили кількох таких типів, як Барановський, а опісля ними в провокаційний спосіб вислугувалися польському урядові, щоби тим доказати свою супроти него рабську лояльність.

З повищого твердження пана Свистуна виходить, що др. Дей на пальцях міг був вчислити всіх провокаторів в рядах ОУН. Звідки він їх знав? — Хібаж сама польська поліція його з ними познайомила? — Коли так, то пан Дей міг бути неабияким ширим прихильником українського революційного руху. Неабиякі симпатії в такому разі має пан Свистун та його близькі серед Канадійців.

Та воно так зле не було. Ані др. Дей з польською поліцією не знався, ані він нічого про українських „провокаторів” не міг знати. Це, що він міг чути, це слова з уст тих власне смердячих старих трутнів, які опісля на самбірському процесі на рівні з явними агентами та конфідентами польської поліції зізнавали проти власних таки братів. При нагоді ще говорячи, сказати треба, що самбірський процес піде до історії українського визвольного руху, не як дія розкриття українського Азефа — Р. Барановського, але як образ дна психічного та морального заломання зрабщеної опортуністичної верстви, що власного брата у різких та наперед під доглядом поліції вивчених реченях на шибеницю видає. Ради... лише тріумфу свого політичного переконання.

Духова мізерота!

Пан Свистун передчасно втішився новим аргументом, який в час його промов в Шікаго достарчив йому самбірський процес. Хай він перестудіює все, і з кожного боку, що де було про цей процес опісля написане, а він завстидається своїх слів.

Еско.

КОМУНКАТ О.У.Н. В СПРАВІ БАРАНОВСЬКОГО

В зв'язку з т. зв. самбірським процесом в справі Романа Барановського доводимо до відома:

1) Рішенням Краєвої Команди УВО в місяці червні 1929. р. виключено Романа Барановського з активу УВО тому, що він затратив ті моральні вартості, які член УВО мусить мати. Тим самим Роман Барановський від того часу не був втаємниченим в справі Організації й не брав участі в організуванні ні в виконуваних ніяких актів ні акцій Організації.

2) В жовтні 1929. р. виринуло підозріння, що Роман Барановський є на услугах польської поліції. Від того часу сліджено його і провірено факти, які кидали підозріння, однак вони не вистарчали до безсумнівного ствердження його вини і виправдання остаточної консеквенції.

3) Т. зв. самбірський процес був уряджений Поляками на те, щоби підорвати довіру українського громадянства до ОУН.

Представники угодного табору в поборюванні революційного націоналістичного руху пішли шляхом підсуненим польською владою, приймаючи за правдиві поліцейні зізнання та навітлення діяльності ОУН, подані конфідентами та представниками польської поліції.

Поборювання українського революційного руху угодним табором по лінії польської державної рації методами чито накиненими чи підсуненими займаницькою владою, оцінюємо, як наявне вислугування їй. Тому того рода спроби угодного табору в поборюванні українського організованого націоналізму ставимо нарівні з заходами займаницької влади проти нас.

В жовтні 1933. р.

Краєва Екзекутива
Організації Українських Націоналістів
на Західних Землях України.

НАШ ГРОШЕЛЮБВИЙ ГЕТЬМАН СКОРОПАДСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКІ МОНАРХІСТИ З ГРУПИ ЛИПІНСЬКОГО ПИШУТЬ ПРО ПОЛІТИКУ СКОРОПАДСЬКОГО.

За останні два роки „оживилася” діяльність „гетьманських організацій” бувшого гетьмана України Павла Скоропадського. Відомо загально, що саме покійний Вячеслав Липинський був тим, що збудив Скоропадського з політичного небуття на еміграції і подав йому надію на здобуття гетьманської булави на Україні. Але Липинський, придивившись до діяльності й особи Скоропадського, р. 1930 публично відцурався від нього.

Можна не погоджуватися або й зовсім заперечувати політичні погляди пок. Липинського: але ніхто не заперечує його горячої любови до України, любови, якою він горів до останньої години свого життя. І в своєму конфлікті зі Скоропадським Липинський чинив як патріот, та нападав на Скоропадського за його авантюрицьку й негідну „заграничну політику”. Це та відома історія з продажем Мадярам Підкарпатської Русі, яка з 1919 р. належить до Чехословаччини. Поміж гетьманцями знайшлося ще кілька чесних одиниць, що пішли за Липинським і порвали всякі зв'язки зі Скоропадським. Зрозуміло, що проти цих „роскольників” насамперед звертається „малоросійська” організація Скоропадського. Самого Липинського прихильники Скоропадського — Шемет і др. — вже давно проголосили за божевільного, а його приятелів — Кочубея, Кучабського, Залозецького та інших за „амбінників” і „руїників”.

З огляду на постійні напади з боку „підданих” пана Скоропадського на них, прихильники Липинського рішили боронитися не так полемічними статтями, як документами й матеріалами. Кожний Українець, що дорожить чистотою громадського й політичного життя бореться проти безвідповідальних авантур усяких „дідичних гетьманів” на еміграції, може тільки дякувати прихильникам Липинського за ці опубліковані матеріали. Вони бо без жалю здирають з пана Скоропадського маску „українського патріота” і показують його в дійсності як безхарактерного, амбітного осібняка, що має велику пристрасть... до грошей.

Недавно в Празі в Чехословаччині вийшов „Збірник хліборобської України” ч. II. Збірник виданий з участю Кочубея, Кучабського, Метельського та Залозецького і містить у собі ряд документів, що освітлюють „патріотичну роботу” Скоропадського. Найдокладніше спиняються автори „Збірника” на так званім „Будапештанським договорі” Скоропадського з Мадярами. Бувший голова „гетьманської управи” на еміграції, Микола Кочубей пише, що причиною переговорів Скоропадського з мадярським міністром Бетленом було єдино бажання здобути грошей від угорського правительства. Тому він сам, не попередивши Липинського і не сказавши ні слова Кочубеєві, вирушив р. 1929 до Будапешту й там підписав договір, у якому робив „обмін українських земель за визнання особи претендента (Скоропадського) та грошеві засоби” (с. 64). „З прикладів минулого, — пише Кочубей, — я знав,

що там, де замішані грошеві справи, там п. П. Скоропадського перекопати не можна”. Як приклад такого шукання грошей за всяку ціну М. Кочубей наводить спробу Скоропадського через чужинців „одержати під цей договір (з Мадярами) гроші в Німеччині”: Скоропадський передав текст цього „договору” в чужі руки, але дістав відповідь із чужого міністерства, що під цей договір ніяких грошей видати „не можна”.

Як знаємо Бетлен радив Скоропадському в Будапешті, щоб „гетьманські організації” порозумілися з Польщею. І вже після того головний дорадник Скоропадського, Шемет, писав у листі, що його наводить Кочубей:

„Думаю, нам прийдеться звернути увагу на кола Пілсудського в Польщі і робити заходи, аби знайти з ними якийсь, хочби нещирий з їхнього боку компроміс”.

Не без інтересу читаємо факти, які наводить Кочубей про звязок Скоропадського з масонами, бо він дістав від масонів ще на Україні гроші. Кочубей наводить свій лист до Скоропадського з 12 червня 1930 р., з якого виходить, що скоропадський перебуває під „особистою опікою” одної з чужих держав та що він дістає допомогу від чужинців „не на під-

ставі того, що був в 1928 році гетьманом, а на підставі того, що він російський генерал”... Кочубей закидає Скоропадському, що він своїм поступованням завів поміж своїми прихильниками самодержавну диктатуру та що він використовує своїх „підданих” „у своїх цілях при допомозі крутість”.

В „Збірнику” вміщений лист Липинського до Залозецького з 24 січня 1931 р. Липинський пише між іншим про „договір” Скоропадського з Мадярами і зазначає: „В цілій цій справі вагу має не тільки сам договір, скільки дневник Скоропадського, малюючи його повну політичну безхарактерність”. В другім листі до Кучабського з 15 грудня 1930 р. Липинський висловлюється про „каригідні блазєнства” Скоропадського.

Можна погодитися з авторами „Збірника”, що „зза своїх внутрішніх неправд та організація (Скоропадського) не може принести українському громадянству внутрі нічого крім остаточної політичного розкладу, а на зовні нічого крім компромітації української справи”.

Для доказу цього „Збірник” дає документальних даних більше навіть, ніж хто міг би сподіватися.

ВІД КОМІТЕТУ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ ГОЛОДУЮЧІЙ УКРАЇНІ

Протестна проти-большевицька акція, яку ми недавно вели, мала в головній мірі виконати завдання політично-пропагандивного характеру. Вона мала, при допомозі масових віч та протестаційних походів, звернути увагу світа на ці варварства, яких допускається на Українцях совітський режим.

Ця акція, хоч як широко і енергійно проведена, не могла принести поважнішої матеріальної допомоги для голодуючих на Україні. По перше тому, що, як вже сказано, головний натиск клалося на пропагандивну її сторону, по друге — на саме переведення акції наше громадянство зуживало майже весь прихід, який у формі жертв та збірок був збираний.

Коли ця більш пропагандивна акція проминула, праця над матеріальною допомогою голодуючим не устає. В Злучених Державах тепер енергійно працює в цьому напрямі Союз Українок Америки. Комітет Негайної Допомоги Голодуючій Україні, який зістав заснований заходами США та який складається зі знаних серед нашого громадянства пань, веде можливу йому працю над роздобуттям фондів на цю ціль.

Першзавсе Комітет цей вважав за конечне відповідними письмами віднести до Американців, в надії на заінтересовання їх ситуацією на Україні та на одержання від них якоїсь грошевої підмоги. Покищо результати такої акції не принесли конкретних наслідків, хоч з

другої сторони принесли значну користь пропагандивну.

Комітет рішив збирати фонди через переведення збірок та уряджування розгравок на різні вартісні предмети. Много громадян, жінок і мушин, будуть збирати, а то й вже збирають гроші в спеціальні пушки, при всяких нагодах, то є: на зборах, товариських і приватних, по українських та американських церквах, словом — там, де лише можливо. До цієї праці вже зголосилося багато жінок і мушин, а ці, що ще хотілиб причинитися для цієї справи, можуть зголоситися по таку пушку до збірок в домівці Комітету при 30 Іст 7-ма вулиця, Нью Йорк, Н. Й., від години 8-мої вечером в кожную п'ятницю. Позамісцеві можуть писати на цю адресу.

Крім того Комітет ростарався о багато річей, які використовується для цієї ціли дорогою розгравок. Є це такі річі: бронзова статуя, яку офірував різьбар добр. Архіпенко; дорогий, хрестиками вишитий обрус, який офірував Союз Українок Америки; гарно вбрана українська лялька, яку подарувала пані Лисюк; деревляна касетка, яку дарувала пані Авраменко; піряна ковдра, шовком обшита, роботи пані Зублікевич. Всі ці річі є дійсно дуже вартісні та прекрасного виробу.

Для розіграння тих річей Комітет виробив велике число вигравкових білетів в ціні лише

по 10 ц., які будуться продавати між нашим громадянством по цілій Америці.

Комітет здає собі справу з того, що праця, яку він намітив, переходить границі його можливостей як горстки людей. Однак Комітет розуміє, що допомога голодуючим на Україні не є виключно його обов'язком, а обов'язком всего нашого тутешнього громадянства, і тому отверто звертається до всего громадянства з закликом о допомогу в переведенню цієї праці.

Комітет просить всіх громадян та громадянок, у всіх місцевостях Америки, одних — щоби добровільно зголошувалися до забирання пушок для збірок, других — щоби ла-

скаво взяли певну скількість згаданих розгравкових білетів та продавали їх між нашим громадянством. Всіх тих зновуж, що не можуть ані до пушок збирати, ані білетів продавати, проситься, щоби не гляділи кривим оком на тих, котрі підійдуть до них з витягнуною рукою за жертвою, чи теж в цілі продажі такого білета, але щоби своєю хоч і найменшою лептою причинилися цьому гуманному ділу, яке має за остаточну ціль спасення наших власних братів на Україні.

ЗА КОМІТЕТ ДОПОМИ ГАЛОДУЮЧИМ:

Др. Н. Пелехович, голова,
Нью Йорк, Н. Й.

ВІСТИ З ВІДДІЛІВ.

ПРАЦЯ НАЦІОНАЛІСТІВ В БАБІЛОН, Л. АґІ.

Початок націоналістичної роботи в нашій громаді сягає дня 29-го серпня 1933 р., коли то до нашої громади завітав головний організатор ОДВУ, Т. Свистун, з відчитом на тему „Шлях до волі через Національну Революцію”. В часі лекції він пояснив ціль і способи праці та характер організації ОДВУ і вкінці звернувся до присутніх з зазивом, щоби заснувати новий відділ ОДВУ і в Бабилон.

Заснування такого відділу довершено відразу, без ніяких перешкод та вибрано Управу. Головою зівстав М. Цимбалістий, бувший член 11-го відділу в Нью Йорку.

Перші збори відділу відбулися дня 6-го вересня. Відділ одержав число 39. Голова читав статут ОДВУ та дав пояснення про членство ОДВУ та його обов'язки, відтак присутніх 20 членів виповнили декларації.

На других зборах відділу охрещено наш відділ ім. Героя Василя Біласа. На тих зборах члени виказали запал до праці та охоту до боротьби з противниками націоналістичного руху, в першій мірі з большевиками, які в нашій громаді були дотепер досить сильні. Говорено про це, що недавно заходом наших членів розігнано большевицьке зібрання, про яку то справу громадянство мало нагоду читати обширні донесення американської та української преси. Ця подія заломила большевицьку силу в Бабилон. На тихже зборах рішено влаштувати Листопадове Свято.

Свято таке відбулося дня 3-го грудня. Говорив на ньому містоголова Центр. Управи, М. Новак з Нью Йорку. Виступала на ньому також п-на Кузів, звісна українська скрипачка. Прихід виносив \$25, які вислано в цілости на боевий фонд.

Річні збори відділу відбулися дня 29-го грудня мр. На них запрошено голову Центр. Управи, тов. Г. Германа. Тов. Герман дав членам гарну лекцію та перевів їм приречення. Задля браку часу властиві збори, крім лекції та приречення, відложено на другий тиждень й тоді докінчено. Тоді то вибрано членів, які пішли з колядою а заколядовану суму \$37 вислано на боеву акцію через Центр. Управу ОДВУ. На тихже зборах вибрано нову Управу відділу, до якої увійшли: Данило Заверуха, голова; Теодор Крисоватий, заступник; Йоанна Петровська, секретарка рекордова; Анастазія Лендвер, секретарка фінансова; Дмитро Мазур, касієр. Контольна Комісія: Іван Петровський, Наталка Плєскун і Анастазія Гловацька. Відділовий організатор Микола Цимбалістий.

Подаючи про цю діяльність 39-го відділу в Бабилон мушу замітити, що переважна може часть замешкалих тут українців, це незорієнтована політично маса, білих і червоних (большевиців), котрі самі не знають, хто вони є, та куди їм належати. Одначе наша надія є на молодь, яка вся горнеться коло нас.

Відділ наш і засновано головно заходами тут родженої молоді і та молодь заявила, що за перший свій обов'язок вона ставить поміч Визвольному Рухові України, а другим, це боротьба з нашими яничарами-большевиками. Цю останню свою постанову молодь тутешня вже мала нагоду доказати ділом.

М. Цимбалістий.

AMBRIDGE, PA.

3 Дня Подяки.

Традиційним звичаєм обходили Американці, як кожного так і цього року „Thanksgiving Day”, тобто „День подяки”. Українська еміграція на американській землі також святкувала торжественно цей день разом з Американцями. Американці дякували Богові за урожай а Українці складала подяку, що милосердний Господь охоронив їх від ворожого гнету, що допоміг вирватися з большевицького раю, де в кожній хвилині чекала, як не голодова, то під стінкою чека неумолима смерть. Що охоронив їх перед тортурами та мученичою смертю на Соловах, Сибіру та інших большевицьких засланнях, на яких гинуть сотки тисяч невинних наших братів серед страшних знущань та мук. Дякували Богові, що охоронив їх від польських знущань та переслідувань, серед яких приходиться жити нашим братам. Дякували Богові, що можуть спокійно жити далеко від польських поліційних арештів та побоїв, від Бригідок та інших польських в'язниць, де польська поліція, ломлячи ребра, викручуючи пальці та руки, відбиваючи нирки та видумуючи всякі неімовірні тортури для наших в'язнів, змушує їх в сей спосіб підписувати зізнання такі, яких вона потребує. Вкінці українська еміграція складала подяку і за те, що могла дістатися на вільну землю Вашингтона, де може спокійно провадити своє життя, боротися зі зрадниками, які за юдин гріш запроднують свій народ в большевицькі кайдани та, збираючи плоди своєї тяжкої праці, можуть допомогти своїм братам та сестрам а головно нашим гідним подиву молодим революціонерам своїми датками. Бо ми свідомі Українці мусимо завжди памятати це, що кожний наш найменший дар на національну а головно на революційну ціль, це одна більше цеголка до будови великої і від нікого незалежної Соборної України.

В часі цього дня подяки відбулася гарна товариська забава в домі визначного нашого діяча, ред. М. Хандоги в Питсбургу, Па. — В прекрасній домашній атмосфері всі бавилися весело, промовляли. Та при цій нагоді і про рідний край не забули. На зазив добр. М. Новака, представника ОДВУ, присутні гості зложили в цей день подяки і свої ширі жертви на підмогу української революційної боротьби.

Жертви зложили слідуочі: М. Новак \$1, о. Корсунський \$1, адв. Онишків \$1, Василь Лазар \$1, о. Ко-

цан \$1, М. Хандога \$1, о. Мицик \$1, П. Галабан \$1, М. Галабан \$1, Р. Жук \$1.

Разом \$10, які переслано на боеву акцію через Центр. Управу ОДВУ.

о. О. Мицик.

* * *

Відділ ч. 36 з Ембрідж, Па., переслав через Центр. Управу на боеву акцію суму \$4, як решту приходу з Листопадового Свята, яке відбулося дня 26-го листопада 1933.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

Коляда 17-го відділу ОДВУ на боеву акцію.

Члени 17-го відділу ОДВУ ходили в часі Різдвяних Свят колядувати на боеву акцію і заколядували \$24.32.

Коляду зложили наступні: Лія Крук \$2; по \$1: О. Рекрут, І. Витязь, А. Ковалевич, М. Костів, П. Накутінський, о. Е. Королишин, В. Рекрут, П. Дорош, М. Свідер, О. Белян, К. Ревуцький, О. Серединський, Т. Онисько, І. Мамчак, А. Дикун, Г. Боллох, І. Ворона, Н. Н.; по 50 ц.: І. Мохнацький, Е. Олійник, С. Саска, Г. Лучка, Л. Гумляк, М. Серединська, А. Батович, В. Рекрут, молодий; по 25 ц.: М. Хоптовий і Н. Н. — Разом \$24.50. — З того зужито на пересилку 18 ц. — До краю переслано на боеву акцію \$24.32.

Колядували товариші: І. Мохнацький, І. Витязь, М. Свідер, І. Мамчак і О. Рекрут.

Всім жертводавцям складаємо щирю подяку.

Управа Відділ ОДВУ ч. 17.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

На весілюю паньства Анни і Йосифа Клімасів, в домі паньства Ковальчуків, родичі панни молоді в Нью Гейвен, присутні гості не забули і про рідний край. На заклик пана Константина Марущака вони зложили жертви на боеву акцію в сумі \$10.80.

Жертвували наступні: Павло Василик \$1.35; по \$1: Юлія і Федор Ковальчуки, Йосиф Клімас, Василь Слободзян, Стефан Дикун; по 75 ц.: Василь Козачок і Ст. Давицький; Методій Мурин 60 ц.; по 50 ц.: К. Марущак, Анна Мурин; Микола Плуговський; по 30 ц.: Михайло Довгий і Володимир Колисьняк; Петро Климковський 25 ц. — Разом \$10.80.

Гроші переслано через Центральну Управу до Об'єднання на боеву акцію.

Всім жертводавцям щира подяка а молодій парі щирі бажання щасливого подружжя.

М. Плуговський, член ОДВУ.

* * *

Щедрівка 19-го відділу ОДВУ на боеву акцію і інвалідів.

Молоді члениці і члени 19-го відділу ОДВУ в Нью Гейвен пішли в часі свят зі щедрівкою та вищедрували суму \$43.00. — Гроші ці пересилається через Центр. Управу ОДВУ до Об'єднання з таким розподіленням: на боеву акцію \$30, на інвалідів \$10 і на адміністративні видатки Об'єднання \$3.

Микола Плуговський,
касієр 19-го відділу ОДВУ.

о

Відділ ОДВУ ч. 27 з Бостон, Масс., переслав на боеву акцію через Центр. Управу суму \$16. На цю суму зложилася збірка на вічу ОДВУ, що відбулося заходом 27-го відділу дня 10-го грудня, як також зі збірки на Різдво в церкві, яку на прохання Управи відділу зарядив парох, о. Желехівський. Збіркою в церкві занялись члени: Марійка Музика, Софійка Шафранська і Д. Бортник. З віча було \$7.60, а в церкві зібрано \$8.40.

* * *

Гроші, що їх проголошуємо в понижому звіті, вислано через Об'єднання, яке однак не може проголосити цього цілого звіту в свободі, як нам сказано, з ріжних причин. Об'єднання проголосить цю суму загальним числом, як також помістить залучені з пересилками дописки. Подаємо це до відома всім тим, які переслали гроші через нас, а які не знайдуть своїх імен і сум ви-

мінених в „Свободі”, та які натомість проголошуємо тут.

Гроші переслані через Центральну Управу ОДВУ до Об'єднання на боеву акцію.

Анна Жеребецька (дописка)	\$ 6.50
М. Плуговський (дописка)	10.80
Відділ ОДВУ ч. 32, в Ст. Повл, Мінн., чл. вкладки	9.85
” ” ” 40, в Тавнтон Масс.,	18.75
” ” ” 23, в Алентавн, Па.	7.80
” ” ” 44, в Сентрал Фалс, Р. Ай.	3.40
” ” ” 43, в Бруклін, Н. Й., вписове від членів	4.00
” ” ” 42, в Елмайра, Н. Й., коляда	5.00
” ” ” 8, в Клівленд, О., коляда	150.00
” ” ” 39, в Бабилен, Н. Й., коляда	37.00
” ” ” 8, в Клівленд, О., з відчиту Т. Свистуна	12.00
” ” ” 27, в Бостон, Масс., з віча в грудні 1933	16.00
” ” ” 17, в Провіденс, Р. Ай. (дописка)	24.32
” ” ” 19, в Нью Гейвен, Конн. (дописка)	30.00
” ” ” 8, в Клівленд, О. (дописка)	26.10
Василь Авраменко, Н. Й., жертва	5.00
М. Чагарин, Вунсакет, Р. Ай., жертва	1.00

\$367.52

Відділ ОДВУ ч. 10, в Нью Йорку, коляда (жертводавців проголоситься пізніше)

125.00

На забаві новорічній в Н. Й. (дописка)

9.00

\$501.52

Інваліди.

Відділ ОДВУ ч. 19, в Нью Гейвен, Конн.

\$10.00

” ” ” 8, в Клівленд, О.

20.00

Й. Ваврів, Н. Й.

1.00

\$31.00

Рідна Школа.

Відділ ОДВУ ч. 8, в Клівленд, О.

\$50.00

Дар для Об'єднання.

Відділ ОДВУ ч. 19, в Нью Гейвен

\$3.00

ЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА ОДВУ.”

Гром. Гриць Михальчук, член Укр. Православної Церкви в Нью Йорку справляв дня 12-го лютого ц. р. в парохіяльній салі свої уродини, на котрі прибули його знакомі й приятелі. Підчас забави присутні не забули і за потреби націоналістичного руху й зложили \$4.20 на пресовий фонд „ВІСТНИКА ОДВУ.” Ту суму передано до Адміністрації „ВІСТНИКА ОДВУ.”

* * *

Крім того жертви надіслали наступні: Др. Н. Пелехович \$5.00, Стефанія Кундис \$1.00, І. Семерен \$1.00, Стефан Мілян \$1.00, Гр. Кічак (з каси відділу 16 ОДВУ) \$6.50, Гр. Павловський 50 ц.

Всім жертводавцям щира подяка.

Адміністрація.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ТА ЧИТАЙТЕ „ЖІНОЧИЙ СВІТ”

одинокий ілюстрований жіночий журнал в Америці та в Канаді.

Орган Союзу Українок Америки
під редакцією Марії Е. Бек.

Річна передплата в Америці \$2.00.
Поодинокое число від Нового Року 20 центів.

Адреса:

ZINOCNY SVIT,
1006 E. CARSON STREET, PITTSBURGH, PA.

THE RED ARMY STRENGTH.

The peace time strength of the Red Army of Soviet Russia is 843,000 men. This includes twenty six standing infantry divisions and forty five incomplete territorial divisions. Eight infantry divisions, two cavalry brigades and staffs of two Army Corps are now located at Vladivostok, Novo Sibirsk, Omsk, Irkutsk, Chita, Daurija, Blagovestchensk, Khaborovsk and Nikolek-Ussuraisk.

The Red Air Fleet consists of 200 units with 4,400 planes. The naval air fleet consists of 334 planes of various kinds, of which sixteen units (including 100 hydroplanes) are in the "East Sea" (Siberia).

Ninety-two airplane and motor factories employing 300,000 workers are turning out planes and equipment. The air force totals 200,000 men, of whom 10,000 are pilots, trained in fifty flying schools.

In case of a conflict with Japanese the troops composed of Ukrainians will be the first to be thrown against the Japanese army. This is the latest news about the Soviet-Russian military preparedness for the next war, received from authoritative sources.

YOUNG UKRAINIAN NATIONALIST

OLHA BASARABOVA

MEMBER OF UWO. TORTURED TO DEATH BY POLES
FEBRUARY 12, 1924.

One of the first defenders of Ukraine's cause in our generation died ten years ago in Polish prison. The fact was suppressed at first by the police, then a statement of suicide was issued to cover the crime committed. But the evidence found on the body gave a horrible account of the medieval tortures inflicted on a woman who remained loyal to her nation unto death.

Olha Basarabova, a priest's daughter, interests herself in Ukrainian affairs from childhood. At the outbreak of the World War in 1914 she assists in organization of girls' branch of Sitchovi Striltzi, and devotes most of her time to care of wounded soldiers in Vienna. With the fall of Austria her duty is to search for Ukrainian soldiers returning from Austrian battlefields, and to enlist them in the Ukrainian Army.

When Ukraine's fight for freedom is lost, she returns in 1923 to her native land. But reconciliation to the oppression of Polish invader is too difficult for her. She recognizes the only method of gaining freedom for Ukraine, she becomes a member of the Ukrainian Military Organization (UWO).

In 1924 she is arrested with many others on charge of conspiracy against Poland. The police accuse her of membership in UWO and demand that she betray other members of that organization. For three days and nights the air in the vicinity of cell no. 7 is filled with groans and shrieks. Whipping does not bring out the information from the victim; electric currents sent through the body, beatings with rubber clubs on soles of bare feet, pins stuck under finger-nails, all these brought forth only groans. Whatever information concerning UWO she possessed, Olha Basarabova carried it to her grave. For on the third day of incessant torture the frail body yielded the noble soul to its Creator. On the wall of cell no. 7 she wrote this, her last appeal to the Almighty:

In return for our blood, tears, ruin
Give us our Ukraine!

„To die for Fatherland is sweet and honorable," once wrote a Roman poet. To Ukrainians it means more than that. It took Olha Basarabova and many others, who met similar fate, to awaken the nation from lethargy of indifference to its plight. Not to yield, but fight to the last, that is the lesson Ukrainians must learn. And they have been learning it rapidly from the fallen heroes and heroines of UWO. Olha Basarabova sacrificed her life to show that Ukrainian Womanhood has grasped the banner of freedom and is fighting shoulder to shoulder with men for Ukraine!

O.U.N. AND THE UKRAINIAN SCHOOL

September 1923 marked the entrance of OUN into another phase of revolutionary activity in Western Ukraine. This time OUN struck at the Polish influence on Ukrainian children in schools. The extreme measures for polonization of Ukrainian children threatens with extermination of everything that is Ukrainian, including the closing of private schools which are supported solely by Ukrainians. It is generally recognized that Polish laws are made not for, but against Ukrainians.

On September 24th OUN distributed leaflets throughout Western Ukraine, appealing to school children to demand Ukrainian schools. The response to this appeal became evident on the following day. School children refused to recite in Polish language, refused to pray in Polish and to sing Polish songs, destroyed pictures of Polish rulers and Polish emblems.

A sample of this activity is described in one village. Children tore out of text books lessons concerning Poland, tore down from the walls in the school the Polish eagle, attacked the Polish teacher who threatened to punish one of the boys. The teacher yielded and continued instruction in Ukrainian language. After the school session the children marched through the village singing "Ne Porá". The police arrested the pupils, took them away in chains and kept them several days.

Of course the police are not idle. Parents and children are beaten and locked up. Everywhere guards are posted. "Pacification" is meted out to villages and

towns. One little girl was a little careless: OUN leaflet was found on her. She was threatened with jail unless she tell who gave her the leaflet. But the child proudly declared that she is not afraid of jail and will tell nothing. In spite of persecution from the police and of full prisons, the campaign for Ukrainian school has gained momentum and has spread like wildfire throughout Western Ukraine.

ANTI-SOVIET DEMONSTRATIONS

Recent Ukrainian demonstration against Red Moscow were not confined to America. While New York, Chicago and other cities were making the name of Ukraine known to the world, similar actions took place in many large European cities.

The act of a notionalist, M. Lemyk, who shot and killed a Russian representative in Lviw, was followed by a general protest activity against Russia by the Ukrainian emigrants in Europe. The resulting demonstrations brought to light a decisive trend toward unity on the part of Ukrainian emigration. Emigrants from all regions of Ukraine united in their efforts to unmask the cruelty of red Russia.

In Belgium the mass meetings were called by the Obyednanye of Ukrainian Organizations (European) in Brussel, Liege and Louvain. Attempts of Belgian communists to break up the meetings were failures. Appropriate resolutions were adopted and funds were collected for the Ukrainian Red Cross.

Similar mass meeting against bolsheviks were called by European Obyednanye in Bulgaria, Luxemburg, Czechoslovakia and France. The demonstrations in the capitals of these countries were accompanied by wide publicity to the plight of Ukrainians under bolshevik rule.

The reaction of the Soviet Komissars to the events in Ukraine and the world-wide demonstrations is significant. They no longer blame "kulaks" for the failures of the communist system. They admit that Ukrainian nationalism is their chief enemy. The principles propagated by the Organization of Ukrainian Nationalists have gained a foothold on Ukrainian soil and are sounding the death-knell to Asiatic rule.

MILITARY TRAINING

Training for athletic contests is a recognized necessity not alone for winning the contest, but to make a player fit for the game. Physical fitness prevents injury to a player, hence the long period of intensive training prior to foot-ball season in the fall.

How much more important is the training for the game in which the stake is life itself! We lose sight of this importance because the game of war comes infrequently and unexpectedly, and the players have no voice in bringing it about or warding it off.

Many Ukrainian boys wish to obtain military training without giving up personal liberty for two years in the Regular Army. As this is going into print, the U. S. Army is about to receive applications from boys for training in the CMTC. Citizens Military Training Camps are open to boys between ages of 17 and 21 years.

The commission in the U. S. Reserve Corps is not only attraction offered by the CMTC. It is really a vacation without expense to the boy. The Government

pays the fare to and from camp, furnishes food, tents, uniforms, medical care. The military training is conducted in the morning, the afternoons are given to athletic games.

Watch for the announcements or inquire at the nearest Recruiting Office about date for filing applications for CMTC.

SOVIET PLEDGES BROKEN, DECLARES A.F. OF L. HEAD

By EDWARD FRANCIS SULLIVAN

On February 9, 1934, the National Civic Federation made public a copy of a letter from its acting President, Matthew Woll, to Cordell Hull, Secretary of State, concerning communist propaganda in the United States. Mr. Woll is also Vice-President of the American Federation of Labor.

"Is it too much to ask our government to serve notice upon the Soviet Regime that its solemn non-propaganda pledges must be scrupulously kept, on pain of suspension of all relations with them until such time as these pledges are respected?" Mr. Woll asked in his letter.

Recalling that Soviet Russia gave a pledge on propaganda when its government was recognized by President Roosevelt last November, Mr. Woll charged:

"Since that time, however, pronouncements, declarations, instructions and resolutions emanating from Moscow and brazenly published in its official organ in the United States, 'THE DAILY WORKER', have revealed the monstrous fact that no attempt whatever is being made to adhere to that pledge."

No American, who knows the practices of the Soviet Government and its propaganda machine, had any false notion that Moscow would stop its insidious propaganda in the United States, regardless of promises or pledges made to our President by Maxim Litvinoff.

The Ukrainian people, from bitter experience, know quite well that Moscow cannot and will not respect agreements, promises or pledges. To Red Russia a promise or pledge is something to make for the sake of gaining some temporary advantage over those with whom it desires to deal and not made to be kept. England and France have had their experience with Soviet promises. America is next in line to realize that a government, based upon terrorism, violence and oppression, has nothing of the finer sense of moral obligations, which marks the affairs of mankind in the international fields.

The Ukrainian people are a living, vital and throbbing example of Soviet Rule. Eight millions of dead, starving and deported souls stand before the world as uncontrovertible proof of the true character of this regime. What do promises mean to those who systematically murder and starve a nation which it holds in the shackles of slavery and ignominious subjugation? A government with the shameful and barbarous history that marks the course of Soviet despotism cannot be classed with nor be considered, in the remotest sense, with responsible and civilized nations who promise and pledge in good faith.

It is the solemn duty of all Ukrainians and Ukrainian-Americans to rally to the standard of Ukrainian Independence. Events are moving so rapidly in the field of International affairs that the opportunity for success looms large upon the horizon.

I would direct your thoughts to responsible leadership which, unmindful of personal honor or gain, have given of their all in the battles which have been fought, and will do so in those which will be fought in the future, for Ukrainian Independence. They deserve your support and godo-will now, and in these momentous days which lie just ahead, filled with wonderful opportunities for service.

I would caution you against those, who having sold their birthright for a mess of pottage, have tried to sow the insidious seed of doubt and apprehension among the Ukrainian people.

It is the duty of every Ukrainian to fight the communists and their destructive activity among us.

In all ages and in all nations, the spy and traitor has left his blot upon the history of his country. We are not immune from the machinations of these creatures in our day and age. We have recently discovered evidences of the destructive work of Soviet agents among the Ukrainian people in the United States and, to their intense amazement and consternation, we have checked their activities and rendered them harmless.

Be on guard! The enemies of Ukraine are prowling about seeking to divert and destroy our effectiveness and unity. Beware of all you cannot vouch for and investigate all those who appear upon the scene of your activities. When in doubt, write to ODWU, telling them all the facts, they will investigate. Finally, Be on Guard!

Д-р Г. Г. Скегар, Шікаго, Ілл.

СВІТОВА ВИСТАВА В ШІКАГО

(Продовження).

Люде, що мали великий досвід при світових виставах, знали наперед, що найліпший „бізнес” не буде ані при головному вході, ані при кінці площі виставової, але десь на її середині. Тому великі корпорації побудували свої концесії або понад ставами, або поміж 23-тою і 30-тою вулицею.

До таких підприємств, що стоять при головному трахті, належить „STREETS OF PARIS” і „BELGIAN VILLAGE”. Про Париж можна сказати, що головний управитель дійсно знав, що він робить коли урядив „Вулиці Парижа” так, як він це зробив. Тут не було жадного вгадування, тут всьо з олівцем в руках обчислено, де що має стояти. Ціла будова коштувала 1 мільон долярів. Однак це вдесятеро оплатилося. Коли я приходив сюди вечерами, то не міг ніяк надивуватися, звідки тут бралася товпа народу від 25 до 50 тисяч, з яких кожний платив 25 центів за вступ. Головний театр (під голим небом), побудований на спосіб амфітеатру, маючи яких 7,000 місць, був завсіди битком набитий. Тут місце можна було дістати лише за попереднім замовленням, але тоді це коштувало \$4 з вечерою. І так одні відходили а другі приходили, і театр все був повний а програма йшла без перестанно, аж до години 2-гої по півночі. Окрім цього є ще там два інші реставранти, де пиво продають по 25 центів за „штейн”. А скільки там було різних нор, де танцювали нагі танцюристки, до яких треба було платити окремих вступ. Скільки там було різних ворожок, мантиїв, знахорів, які чигали як гієни на простодушних людей та збирали гроші прямо бочками. Та „Вулиці Парижа” не принесли чести Франції, бо не для чести були вони побудовані. Зато властителям принесли вони грубі мільони долярів, а молодіжи згіршення та зіпсуття. Бо колиб судити Париж після цієї вистави, тоді я виніс вражіння, що Франція є цілком гнила та брудна. Додам ще до цього, що в головному театрі давано сензаційні та пусті

річі, які могли подобатися лише індивідуам з нищими інстинктами, і власне через це управитель мав клопіт з поліцією. Головна танцюристка опісля дістала оден рік криміналу за нагі виступи.

Знову „Бельгійське Село” було поставлене коштом пів мільона долярів. Це також великий шмат землі, на якому побудовано частину бельгійського міста із вулицями, церквами, склепами, ярмарковою площею та 33-ома будинками, які замикаються собою в одну цілість. В одному із будинків є приміщена замкова келія, де тортуровано невинних людей. Я ще тепер не можу відгадати, чим тут зарядовці хотіли похвалитися перед американським світом? Програма їх також не була добра, але людей було також повно, за вступом по 25 центів.

Є в Америці корпорація звана „A. and P.” (Atlantic and Pacific Stores), яка має свої склепи по цілій Америці та продає споживчі матеріяли танше, як хто інший. Ця корпорація побудувала величавий павільон, неначе амфітеатр, перерізаний по половині а по обох боках урядила прекрасну виставу ріжнородних своїх продуктів. Вступ сюди є вільний, а до того ще кожна жінка дістає книжочку з поученнями, як препарувати смачні potravи, або як консервувати городину на зиму. Поміж програмовими точками відбувалися лекції, як маєтья приготувляти обід чи вечеру, як подавати до стола та яка пожива є потрібна для нашого організму. Обчислено, що на ці лекції приходило по 300 тисяч женщин тижнево.

(Дальше буде).

НОВИЙ ШЛЯХ

ОДИНОКИЙ НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ЧАСОПИС
В КАНАДІ.

Виходить кожного вітвірка.

832-20 STREET WEST

SASKATOON, SASK.

ВІДДІЛ 11-тий О.Д.В.У. в НЮ ЙОРКУ

— уряджує —

В НЕДІЛЮ 25-го МАРТА 1934 РОКУ

КОНЦЕРТ

Проф. М. ГАЙВОРОНСЬКОГО

а по концерті відіграє комедію в трох діях

ТІТКА

(П. Гурського)

режисер М. СКОРОБОГАЧ.

В УКР. НАРОД. ДОМІ,

217-219 Іст 6-та вул. Нью Йорк, Н. Й.

Початок точно 6:30 ввечір.

Вступ 50 центів.

Шановні Громадяне! Цілею цього концерту є, допомогти нашому славному композиторові М. Гайворонському за його працю, яку він вложив до нашої пісні.

Комедія „Тітка” розвеселить гумор Ваш до сходу, в якій беруть участь найкращі аматорські сили члени О.Д.В.У.

Комітет.

Петро Ярема

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

129 East 7th Street

New York, N. Y.

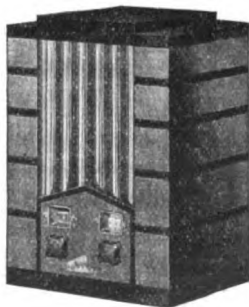
Занимається похоронами в Бронкс, Н. Й., Бруклін, Нью Йорк і околиці.

Tel.: Orchard 4-2568

РАДІО Й ТАЙПРАЙТЕР ПОВИННІ БУТИ В КОЖНІЙ ХАТІ

З розмислом слухати радія, можна багато навчитися. На радіо говорять різні світової слави люде. Коротко і ясно. Відчити і лекції на різні теми. Музика і спів виконується музикантами-мистцями. Драми і комедії найліпшими артистами. Оголошень всякого роду бізнесів також варта слухати, коли чоловік думає робити щось як другі народи роблять. Все це може вийти на користь слухачеві, коли він слухає з розмислом-інтелігентно.

Так само тайпрайтер. Навчитися на нім писати можна за пару годин. Письмо виходить читке, ясне, і маєте копію. Лекше складати речення, лекше на тайпрайтері можна показати свою думку. Так само для старших як і для дітей тайпрайтер добра — майже не обхідна річ. А вже хто хоче провадити бізнес, писати статті, писати листи — повинен мати тайпрайтер.

Surma Book & Music Co.,

103 Ave. A,

New York, N. Y.

Telephone: Dry Dock 4-3752

Н. ГЛАДУН

МАСАРНЯ і СКЛЕП ДЕЛІКАТЕСЕН

166 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.

(Between 10th & 11th St.)

Tel. ALgonquin 4-9755.

Громадяне міста Нью Йорку і околиці!

Коли говорити про наших БІЗНЕСМЕНІВ, то треба ствердити, що мало є між ними таких, яким є добр. Гладун.

Доказом хай буде те, що добр. Гладун крім своїх добрих та свіжих товарів і чемної обслуги, є також ЩИРИМ ЖЕРТВОДАВЦЕМ Укр. Народних справ.

АДМІНІСТРАЦІЯ ВІСТНИКА ОДВУ.

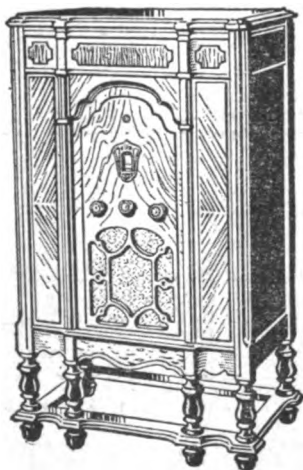
NASH BAZAAR

ALgon. 4-0658

RADIO & MUSIC

ALgon. 4-0658

151 Avenue A, New York, N. Y.

„НАШ БАЗАР” це Українська Інституція, в котрій дістанете за готівку і на кредит різні музичні інструмента і їх частини, зачинаючи від найновішої марки Радія-комбінації, кінчаючи на Мандолінах, Гітарах, Фортепянах і т. д.

„НАШ БАЗАР” має своїх екзам. механіків, котрі поправляють, уставляють, перевіряють всі механізми, Радія і пр.

„НАШ БАЗАР” продає всякі вишивки, сорочки, обруси, капи, килими, покривала і машини до чищення.

„НАШ БАЗАР” улаштовує українську програму, що неділі від 9.30 до 10.15 рано на Радіо Станції W.H.O.M. 1450 Kc.

ЦЕ ЗАВЕДЕННЯ ОТВОРЕНЕ ВІД 9 РАНО ДО 10 ВЕЧЕРА.

Також продаємо всякі КРАЄВІ часописи і журнали.

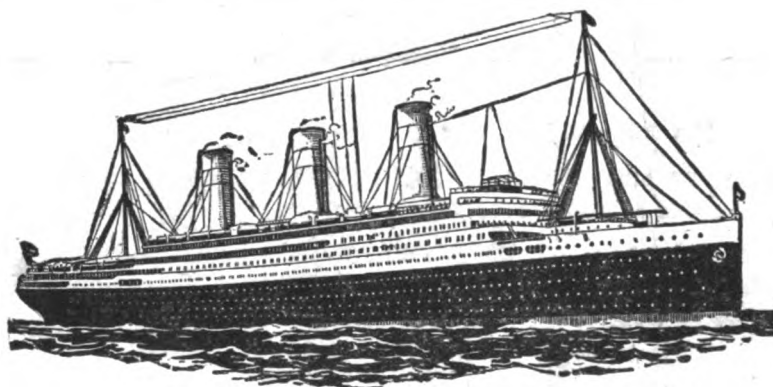
Phone Algonquin 4-8779

NOTARY PUBLIC

УКРАЇНСЬКЕ НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

С. КОВБАСНЮКА

REAL ESTATE -- STEAMSHIP TICKETS
INSURANCE -- MONEY ORDERS

Пересилає гроші до краю ДОЛЯРАМИ поштою, поспішно і телеграфом по значно зниженій ціні. Всі грошові пересилки виконує скоро, дешево і з ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ.

Продає ШИФКАРТИ на всі лінії по найдешевших цінах на найлучші та найскорші кораблі.

Полагоджує СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ та виробляє ПЕРМИТИ і АФЕДЕВІТИ на спровадження кривних до Америки та Канади як рівнож пашпорти, контракти, повновласти та інші нотаріальні документи.

Продає ДОМИ в НЮ ЙОРКУ і околиці, як також фарми, лоти та ріжнородні бізнеси.

Уділяє безплатно інформацій у всіх справах тутейших і старо-крайових.

Звертайтеся до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА в кожній потребі як хочете скорої, совісної та ретельної обслуги.

S. KOWBASNIUK

NOTARY PUBLIC

277 East 10th Street,

New York, N. Y.

(BETWEEN 1st AND AVENUE A)

PERIODICAL

3 2000 000 454 415